

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2024/25:SfU20

Socialförsäkringsfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

I skrivelsen redogör regeringen för sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort i rapporten Undantaget som blev regel – Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning och för de åtgärder som regeringen avser att vidta med anledning av dessa iakttagelser.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Motionsyrkandena handlar bl.a. om en översyn av den undantagsbestämmelse som behandlas i Riksrevisionens rapport, trygghetssystem för företagare och studerande, sjukförsäkring och rehabilitering, sjuk- och aktivitetsersättning samt arbetsskadeförsäkring.

I betänkandet finns 66 reservationer (S, SD, V, C, MP) och tre särskilda yttranden (S, SD, V, MP).

Behandlade förslag

Skrivelse 2024/25:71 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning.

Ett yrkande i en följdmotion.

Cirka 200 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut4

Redogörelse för ärendet12

Utskottets överväganden.....13

 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av
 övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning13

 Socialförsäkring och välfärd.....15

 Företagare, studerande och andra grupper.....23

 Sjukförsäkring.....27

 Rehabilitering.....37

 Sjuk- och aktivitetsersättning43

 Arbetskadeförsäkring.....49

Reservationer52

 1. Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av
 övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning, punkt 1 (C)52

 2. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (SD)52

 3. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (V)53

 4. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (C)54

 5. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (MP)55

 6. Merkostnadsersättning, punkt 3 (SD)55

 7. Merkostnadsersättning, punkt 3 (MP)56

 8. Närståendenpenning m.m., punkt 4 (SD)57

 9. Närståendenpenning m.m., punkt 4 (V).....57

 10. Närståendenpenning m.m., punkt 4 (C).....58

 11. Närståendenpenning m.m., punkt 4 (MP).....58

 12. Gränsöverskridande situationer, punkt 5 (S)59

 13. Gränsöverskridande situationer, punkt 5 (C)59

 14. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (S).....60

 15. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (V)60

 16. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (C).....61

 17. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd,
 punkt 7 (S).....61

 18. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd,
 punkt 7 (C, MP).....62

 19. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd,
 punkt 7 (V)62

 20. Välfärdsbrott, punkt 8 (S).....63

 21. Företagare, punkt 9 (SD)63

 22. Företagare, punkt 9 (V)64

 23. Företagare, punkt 9 (C).....65

 24. Företagare, punkt 9 (MP).....65

 25. Studerande, punkt 10 (V, C, MP)66

 26. Studerande med funktionsnedsättning, punkt 11 (V, MP)66

 27. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (V).....67

 28. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (C).....67

 29. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (MP).....68

 30. Förmånsnivåer i sjukpenningen, punkt 13 (V, C, MP)68

 31. Förläggning av arbetstid, punkt 14 (C, MP)69

32. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (SD)	69
33. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (V)	70
34. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (C)	71
35. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (MP)	72
36. Sjukpenninggrundande inkomst, punkt 16 (S, V, MP)	73
37. Sjukpenninggrundande inkomst vid sanktioner, punkt 17 (MP)	73
38. Karensavdraget, punkt 18 (S)	74
39. Karensavdraget, punkt 18 (V)	75
40. Karensavdraget, punkt 18 (MP)	75
41. Flexibel återgång till arbete, punkt 19 (SD)	76
42. Flexibel återgång till arbete, punkt 19 (V)	77
43. Sjukpenning för arbetssökande, punkt 20 (C)	77
44. Preventionersättning m.m., punkt 21 (SD, MP)	78
45. Preventionersättning m.m., punkt 21 (V)	78
46. Sjukskrivning vid psykisk ohälsa, punkt 22 (SD)	79
47. Jämställd sjukförsäkring, punkt 23 (S)	80
48. Jämställd sjukförsäkring, punkt 23 (C)	80
49. Rehabilitering, punkt 24 (S)	81
50. Rehabilitering, punkt 24 (V)	82
51. Rehabilitering, punkt 24 (C)	83
52. Rehabilitering, punkt 24 (MP)	84
53. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (S)	85
54. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (SD)	85
55. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (V)	86
56. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (MP)	87
57. Arbetsmarknadsbegreppet inom sjuk- och aktivitetsersättningen, punkt 26 (S, V, MP)	88
58. Garantiersättning, punkt 27 (S, MP)	88
59. Garantiersättning, punkt 27 (V)	89
60. Studier och arbete, punkt 28 (SD)	89
61. Studier och arbete, punkt 28 (C, MP)	90
62. En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring, punkt 29 (S, V, MP)	91
63. Återbetalningsskyldighet, punkt 30 (MP)	91
64. Jämställd arbetsskadeförsäkring, punkt 31 (S)	92
65. Jämställd arbetsskadeförsäkring, punkt 31 (C, MP)	93
66. Övriga frågor om arbetsskadeförsäkring, punkt 32 (C)	93
Särskilda yttranden	95
1. Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning, punkt 1 (S, V, MP)	95
2. Förmånsnivåer i sjukpenningen, punkt 13 (SD)	95
3. Rehabilitering, punkt 24 (SD)	95
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	96
Skrivelsen	96
Följdmotionen	96
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	96

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Skrivelsen

1. Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning

Riksdagen avslår motion
2024/25:3303 av Anders W Jonsson m.fl. (C) och
lägger skrivelse 2024/25:71 till handlingarna.

Reservation 1 (C)

Socialförsäkring och välfärd

2. Socialförsäkring och välfärd

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S),
2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30,
2024/25:2461 av Hans Eklind (KD),
2024/25:2589 av Boriana Åberg (M),
2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21,
2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (C)

Reservation 5 (MP)

3. Merkostnadsersättning

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4 och
2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 1–5.

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (MP)

4. Närståendepenning m.m.

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7 och 9,
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5,
2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,
2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (V)

Reservation 10 (C)

*Reservation 11 (MP)***5. Gränsöverskridande situationer**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1200 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 5 och 6 samt

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4.

*Reservation 12 (S)**Reservation 13 (C)***6. Försäkringskassans verksamhet**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 29,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 13 och 14 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3.

*Reservation 14 (S)**Reservation 15 (V)**Reservation 16 (C)***7. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 27,

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 och

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

*Reservation 17 (S)**Reservation 18 (C, MP)**Reservation 19 (V)***8. Valfärdsbrott**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 18,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 12 och

2024/25:3028 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

Reservation 20 (S)

Företagare, studerande och andra grupper

9. Företagare

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3,

2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9,

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17,
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 och
2024/25:3175 av Bo Broman (SD).

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (V)

Reservation 23 (C)

Reservation 24 (MP)

10. Studerande

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:37 av Stina Larsson (C),

2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 16,

2024/25:3167 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 27 och

2024/25:3217 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 100.

Reservation 25 (V, C, MP)

11. Studerande med funktionsnedsättning

Riksdagen avslår motion

2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 15.

Reservation 26 (V, MP)

12. Idrottare och kulturutövare

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4,

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 20 och

2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 3.

Reservation 27 (V)

Reservation 28 (C)

Reservation 29 (MP)

Sjukförsäkring

13. Förmånsnivåer i sjukpenningen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 3,

2024/25:1777 av Åsa Hartzell (M),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 6,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 11,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5.

Reservation 30 (V, C, MP)

14. Förläggning av arbetstid

Riksdagen avslår motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 10.

Reservation 31 (C, MP)

15. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 23 och 25,

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP),

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4,

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16.

Reservation 32 (SD)

Reservation 33 (V)

Reservation 34 (C)

Reservation 35 (MP)

16. Sjukpenninggrundande inkomst

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 17,

2024/25:1926 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 14,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 8,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7,

2024/25:3068 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 23 och

2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 32.

Reservation 36 (S, V, MP)

17. Sjukpenninggrundande inkomst vid sanktioner

Riksdagen avslår motion

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 37 (MP)

18. Karensavdraget

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:860 av Sofia Amloh (S),

2024/25:884 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisija (båda S),

2024/25:1508 av Louise Thunström (S),

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 3,

2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4,

2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),

2024/25:2348 av Johan Andersson m.fl. (S),

2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S),

2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 3,
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 7 och
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 38 (S)

Reservation 39 (V)

Reservation 40 (MP)

19. Flexibel återgång till arbete

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 4, 26 och 28 samt
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 21 och 22.

Reservation 41 (SD)

Reservation 42 (V)

20. Sjukpenning för arbetssökande

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2124 av Sanna Backeskog m.fl. (S) och
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 45.

Reservation 43 (C)

21. Preventionersättning m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 24,
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 11 och
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11.

Reservation 44 (SD, MP)

Reservation 45 (V)

22. Sjukskrivning vid psykisk ohälsa

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 10–18 och 21 samt
2024/25:1973 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 2.

Reservation 46 (SD)

23. Jämställd sjukförsäkring

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 2,
2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 21,
2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 10 och
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1 och 4.

Reservation 47 (S)

Reservation 48 (C)

*Rehabilitering***24. Rehabilitering**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:425 av Serkan Köse (S),

2024/25:435 av Serkan Köse (S),

2024/25:780 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 5–8,

2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28,

2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24.

Reservation 49 (S)

Reservation 50 (V)

Reservation 51 (C)

Reservation 52 (MP)

*Sjuk- och aktivitetsersättning***25. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S),

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 30 och 32,

2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 7, 9 och 10 samt

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 53 (S)

Reservation 54 (SD)

Reservation 55 (V)

Reservation 56 (MP)

26. Arbetsmarknadsbegreppet inom sjuk- och aktivitetsersättningen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 8,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 57 (S, V, MP)

27. Garantiersättning

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 36,
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6 och
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 58 (S, MP)

Reservation 59 (V)

28. Studier och arbete

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,
2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 27, 29, 31, 33 och 34,
2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 8 och 9 samt
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 18, 19 och 21.

Reservation 60 (SD)

Reservation 61 (C, MP)

Arbetskadeförsäkring

29. En ändamålsenlig arbetskadeförsäkring

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 och
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 10.

Reservation 62 (S, V, MP)

30. Återbetalningsskyldighet

Riksdagen avslår motion

2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 2 och 3.

Reservation 63 (MP)

31. Jämställd arbetskadeförsäkring

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:726 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S),
2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 11 och
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 26.

Reservation 64 (S)

Reservation 65 (C, MP)

32. Övriga frågor om arbetskadeförsäkring

Riksdagen avslår motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 27–29.

Reservation 66 (C)

Stockholm den 8 maj 2025

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Clara Åranda (SD), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Malte Tängmark Roos (MP), Patrik Karlson (L), Caroline Högström (M), Isabell Mixter (V) och Anders W Jonsson (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2024/25:71 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning.

Den 18 juni 2024 överlämnade riksdagen Riksrevisionens rapport Undantaget som blev regel – Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning (RiR 2024:14) till regeringen. Den 12 december 2024 återkom regeringen till riksdagen med den aktuella skrivelsen.

En motion har väckts med anledning av skrivelsen. Förslaget i den motionen finns i bilagan.

Vid utskottets sammanträde den 22 oktober 2024 informerade företrädare för Riksrevisionen om rapporten.

I betänkandet behandlar utskottet även ca 200 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25. Motionsyrkandena handlar bl.a. om trygghetssystem för företagare och studerande, sjukförsäkring och rehabilitering, sjuk- och aktivitetsersättning samt arbetsskadeersättning. Motionsyrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna och avslår ett motionsyrkande om en översyn i enlighet med Riksrevisionens rekommendationer.

Jämför reservation 1 (C) och särskilt yttrande 1 (S, V, MP).

Regeringens skrivelse

Riksrevisionens rapport

Riksrevisionen har granskat Försäkringskassans användning av undantagsbestämmelsen om övervägande skäl i sjukpenningen (27 kap. 48 § socialförsäkringsbalken [SFB]). Granskningen tar sikte på om intentionerna med undantaget har uppnåtts och om Försäkringskassan implementerat det på ett effektivt sätt. Enligt bestämmelsen ska bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga i förhållande till normalt förekommande arbete vid dag 180 i rehabiliteringskedjan skjutas upp när övervägande skäl talar för att den försäkrade kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren, i samma omfattning som före sjukskrivningen, senast dag 365. Bestämmelsen infördes 2021 och innebär en sänkning av beviskravet för att göra undantag från bedömningen i förhållande till normalt förekommande arbete.

Riksrevisionen anser att granskningen visar att det finns brister i träffsäkerheten och likformigheten i Försäkringskassans användning av bestämmelsen om övervägande skäl i regelverket för sjukpenning i socialförsäkringsbalken. Bristerna beror enligt Riksrevisionen till stor del på det stora bedömningsutrymmet i bestämmelsen.

Riksrevisionen rekommenderar regeringen att se över utformningen av bestämmelsen för att öka likformigheten och träffsäkerheten i tillämpningen. Riksrevisionen rekommenderar Försäkringskassan att utveckla beslutsstöd, att säkerställa att uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla kvaliteten i handläggningen samt att inom ramen för sitt samordningsuppdrag i större utsträckning ta kontakt med arbetsgivare i ärenden där övervägande skäl tillämpas.

Regeringens bedömning

Regeringen instämmer i Riksrevisionens iakttagelse att bestämmelsen om övervägande skäl som infördes i rehabiliteringskedjan 2021 ställer höga krav på att Försäkringskassan skapar förutsättningar för likformiga och träffsäkra bedömningar. Regeringen instämmer även i Riksrevisionens iakttagelse att Försäkringskassan inte har gjort tillräckligt för att åstadkomma en likformig och träffsäker användning av övervägande skäl.

Det framgår inte uttryckligen av granskningsrapporten i vilket avseende Riksrevisionen anser att regeringen bör se över bestämmelsen. Regeringen tolkar rapportens skrivningar om det stora bedömningsutrymmet som den huvudsakliga orsaken till att tillämpningen är olikformig och mindre träffsäker. Regeringen kan konstatera att lagstiftaren har utformat bestämmelsen om övervägande skäl med stort bedömningsutrymme utan exakta krav på vilka beslutsunderlag som ska ligga till grund för tillämpningen. Regeringen konstaterar vidare att bestämmelsen om övervägande skäl endast varit i kraft under några år. Lagändringen infördes under covid-19-pandemin, vilket innebar särskilda förutsättningar för Försäkringskassan att implementera bestämmelsen. Flera andra, tillfälliga, bestämmelser som avsåg samma tidpunkt i rehabiliteringskedjan infördes parallellt och avskaffades i olika takt under och efter pandemin. Det infördes även ett antal andra permanenta förändringar i sjukförsäkringen. Mot bakgrund av den korta tid som bestämmelsen varit i kraft samt av att åtgärder har identifierats som Försäkringskassan kan vidta för ökad likformighet och träffsäkerhet bedömer regeringen att det finns skäl att avvakta med eventuella förändringar av bestämmelsen övervägande skäl. De åtgärder som kan vidtas inom ramen för nuvarande regelverk ska vidtas i första hand.

Regeringen har för avsikt att ge Försäkringskassan i uppdrag att vidta åtgärder för att öka likformigheten och träffsäkerheten i användningen av bestämmelsen om övervägande skäl utifrån Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer till myndigheten. Regeringen bedömer att en översyn av utformningen av bestämmelsen om övervägande skäl inte inte möter de utmaningar som finns inom sjukförsäkringen i nuläget. I och med skrivelsen anser regeringen att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

Motionen

I kommittémotion 2024/25:3303 av Anders W Jonsson m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att lagen bör ses över i enlighet med Riksrevisionens förslag. Undantagsbestämmelsen i fråga har närmast använts som huvudregel och träffsäkerheten har varit bristande. En översyn i enlighet med Riksrevisionens förslag bör därför göras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar granskningen av Försäkringskassans användning av undantagsbestämmelsen om övervägande skäl i sjukpenningen. Utskottet konstaterar att regeringen avser att ge Försäkringskassan i uppdrag att vidta åtgärder för att öka likformigheten och träffsäkerheten i användningen av bestämmelsen utifrån Riksrevisionens iakttagelser. När det gäller den översyn som Riksrevisionen rekommenderat gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen och är således inte berett att ta något initiativ i denna fråga. Därmed föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna och avslår motion 2024/25:3303 (C).

Socialförsäkring och välfärd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. tillsättande av en kriskommission, krav för kvalificering till socialförsäkringen, merkostnadsersättning och socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd.

Jämför reservation 2 (SD), 3 (V), 4 (C), 5 (MP), 6 (SD), 7 (MP), 8 (SD), 9 (V), 10 (C), 11 (MP), 12 (S), 13 (C), 14 (S), 15 (V), 16 (C), 17 (S), 18 (C, MP), 19 (V) och 20 (S).

Gällande ordning

Socialförsäkringsskydd

I 4 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) finns allmänna bestämmelser om socialförsäkringsskyddet. Socialförsäkringen är enligt 4 kap. 2 § SFB indelad i tre försäkringsgrenar: förmåner som grundas på bosättning i Sverige (bosättningsbaserade förmåner), förmåner som grundas på arbete i Sverige (arbetsbaserade förmåner) och förmåner som grundas på andra omständigheter än bosättning eller arbete i Sverige (övriga förmåner).

Försäkrad är den som enligt 4 kap. 3 § SFB uppfyller de krav i fråga om bosättning, arbete eller andra omständigheter som anges i 2 § samt gällande krav på försäkringstider. Dessutom ska den försäkrade uppfylla de andra villkor som gäller för respektive förmån enligt 5–7 kap. för att omfattas av socialförsäkringsskyddet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen avgör vilket lands socialförsäkring en EU-medborgare omfattas av när minst två länder är inblandade. Som allmän regel gäller att en person bara kan omfattas av ett lands lagstiftning i taget. Den som bor i Sverige och arbetar i minst två olika länder inom EU/EES eller i Schweiz och Storbritannien ska anmäla det till

Försäkringskassan så att myndigheten kan utreda vilket lands socialförsäkringslagstiftning den försäkrade ska omfattas av. Det görs genom en ansökan om intyg A1.

Merkostnadsersättning

En merkostnad är en skälig kostnad som uppkommer på grund av en persons funktionsnedsättning och som går utöver en kostnad som är normal för en person utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder (50 kap. 2 § SFB). Rätt till merkostnadsersättning har en försäkrad person för merkostnader, i sådan omfattning som anges i 12 §, till följd av att han eller hon före 66 års ålder har fått sin funktionsförmåga nedsatt, om det kan antas att nedsättningen kommer att bestå under minst ett år (50 kap. 4 och 12 §§ SFB).

Närståendepenning

Enligt 47 kap. 3 § SFB har en försäkrad som vårdar en närstående som är svårt sjuk rätt till närståendepenning för den tid då han eller hon avstår från förvärvsarbete i samband med vården. Det krävs då som huvudregel att den sjuke är försäkrad enligt socialförsäkringsbalken, vårdas här i landet och har gett sitt samtycke till vården.

Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd

Under 2024 beslutade riksdagen om ändringar i bl.a. utlänningslagen (2005:716), socialförsäkringsbalken och folkbokföringslagstiftningen (prop. 2023/24:151, bet. 2024/25:SfU5, rskr. 2024/25:10). Den nya regleringen innebär att en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan folkbokföras tidigare än vad som dessförinnan var möjligt. Folkbokföringen medför att han eller hon omfattas av regionernas ansvar för att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård. En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som arbetar har enligt den nya regleringen rätt till arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning men är som huvudregel inte försäkrad för bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken och saknar rätt till insatser med stöd av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Bidragsbrottslagen

Bidragsbrottslagen (2007:612) innehåller regler som ska ge ett straffrättsligt skydd för välfärdssystemen, bevara förtroendet för systemen och skydda de offentliga finanserna. Lagen omfattar bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, en kommun eller en arbetslöshetskassa. Sedan januari 2020 omfattas även stöd, bidrag och ersättningar som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen

eller en kommun och avser en enskild person men betalas ut till eller tillgodoräknas någon annan än den enskilde (1 §). Den som lämnar oriktiga uppgifter eller inte anmäler ändrade förhållanden som han eller hon är skyldig att anmäla enligt lag eller förordning, och på så sätt orsakar fara för att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd felaktigt betalas ut, felaktigt tillgodoräknas, betalas ut med för högt belopp eller tillgodoräknas med ett för högt belopp, döms för bidragsbrott till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader (2 §). Om brottet är grovt döms personen i fråga för grovt bidragsbrott till fängelse i lägst sex månader och högst sex år (3 §).

De myndigheter som anges i 1 § samt kommuner och arbetslöshetskassor ska enligt 6 § bidragsbrottslagen anmäla till Polismyndigheten om det kan misstänkas att brott enligt bidragsbrottslagen har begåtts.

Motionerna

Socialförsäkring och välfärd

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en parlamentarisk kommitté. En nationell strategi bör tas fram för att kunna ge ett bättre och mer hållbart stöd för den försäkrade i sjukskrivningsprocessen samt en högre kvalitet i bemötande och rehabilitering. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att stärka kvaliteten i utredningsarbetet inom Försäkringskassan. Undersökningsfynd ska inte vara ett krav för att få sjukpenning.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en kriskommission. Motionärerna anför att en kommission bör se över Försäkringskassans arbete och styrning, ge upprättelse åt försäkrade som drabbats av bristande myndighetsutövning och lämna förslag på förbättringar. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att ta fram ett syfte för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen med lydelsen ”att individen ska återfå arbetsförmåga och därmed kunna återgå i, eller kunna söka, arbete samt säkerställas ekonomisk trygghet under processen”. I yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka rätten till rättshjälp. I yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över konsekvenserna av proposition 2021/22:206 Snabbare och enklare verkställighet av myndighetsbeslut och återkomma med förslag om hur de problem som uppstått kan åtgärdas. Förvaltningsmyndigheters beslut som avser betalningsskyldighet är numera direkt verkställbara. Det har bl.a. fått till följd att det blivit svårare att överklaga beslut som innebär att en person blivit återbetalningsskyldig efter en felaktig utbetalning som beror på mindre, oavsiktliga fel eller misstag från den utbetalande myndighetens sida. I yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att indexera tak- och ersättningsnivåer i socialförsäkringen fr.o.m. 2027.

I kommittémotion 2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten till kvalificering in i delar av socialförsäkringssystemen. Det är enligt motionärerna rimligt att nyanlända också får arbeta för att nå högre ersättningsnivåer i socialförsäkringen. I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utreda en samhällslön för dem som aldrig någonsin kommer att vara aktuella för ett lönearbete på grund av svåra fysiska och psykiska funktionsnedsättningar.

I kommittémotion 2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att bygga ihop arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och försörjningsstödet till ett sömlöst trygghetssystem.

I motion 2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur inkomstbortfallsprincipen kan bevaras över tid.

I motion 2024/25:2589 av Boriana Åberg (M) föreslås ett tillkännagivande om att pröva förutsättningarna för att skönstaxerade inkomster inte ska ge rätt till förmåner från välfärdssystemen.

I motion 2024/25:2461 av Hans Eklind (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar hos det offentliga för dess anställda, kombinerat med att de sociala avgifter som avser ekonomisk trygghet vid sjukdom för anställda hos arbetsgivare inom staten, regionerna och kommunerna tas bort.

Merkostnadsersättning

I kommittémotion 2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att utvärdera reformen merkostnadsersättning för vuxna. Regeringen bör följa upp om de hjälpbehov som inkluderades i den tidigare handikappersättningen har kunnat tillgodoses genom andra insatser. Det bör även utvärderas om försäkrade har fått en lägre merkostnadsersättning sedan reformen genomfördes och om processen för att ansöka om merkostnadsersättning har försvårats. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att justera den övre åldersgränsen för merkostnadsersättning. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att avskaffa DFA-kedjan (diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning). Vid ansökan om merkostnadsersättning kräver Försäkringskassan att det läkarintyg som bifogas uttryckligen beskriver den s.k. DFA-kedjan. Den sökande kan beskriva konsekvenser av aktivitetsbegränsningar som inte tydligt står med i läkarintyget. Trots att begränsningen uppenbart är kopplad till en intygad funktionsnedsättning blir resultatet att ansökan avslås. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att utreda och återkomma med förslag på hur alla merkostnader som beror på en funktionsnedsättning ska ersättas i enlighet med principen krona för krona samt om att taket bör tas bort. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att utreda regelförenklingar för att påskynda beslut i ansökningar om ersättning för merkostnader.

I kommittémotion 2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att avskaffa åldersgränsen för att få merkostnadsersättning.

Närståendepenning m.m.

I kommittémotion 2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7 föreslås tillkännagivanden om att införa bredare vård av närstående och utreda ett borttagande av kravet på livshotande tillstånd. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att omvandla närståendepenning till en sorgepeng.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur ett system med sorgepeng skulle kunna införas i Sverige med inspiration från de norska och danska systemen.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna till ekonomisk trygghet vid sorg efter en nära anhörigs bortgång.

I kommittémotion 2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att möjliggöra att ekonomiskt stöd från Försäkringskassan under rubriken Vård av nära anhörig även ska innefatta en anhörig som är sjuk i beroende.

I motion 2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur ett system liknande vård av barn skulle kunna se ut när det gäller möjligheten att vårda en sjuk förälder.

Gränsöverskridande situationer

I kommittémotion 2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att förstärka kontrollen av A1-intygen. Regeringen bör ge Försäkringskassan i uppdrag att införa nödvändiga kontrollsystem för att förhindra fusk och utnyttjande från utländska arbetsgivares sida i användningen av A1-intyg.

I motion 2024/25:1200 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen måste säkra att socialförsäkringsreglerna för gränspendlare får ökad flexibilitet. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen i samarbete med regeringarna i de nordiska grannländerna ska utöka möjligheterna till undantag i socialförsäkringsreglerna för gränspendlare.

Försäkringskassans verksamhet

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att påskynda arbetet med att använda artificiell intelligens (AI) vid handläggningen av socialförsäkringsärenden. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att återupprätta en god styrning av Försäkringskassan.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med åtgärder som säkerställer att Försäkringskassan har de resurser som myndigheten behöver. Motionärerna anför bl.a. att handläggningstiderna har ökat stadigt som ett resultat av regeringens budget.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge Försäkringskassan i uppdrag att genomföra en informationskampanj om förebyggande sjukpenning för att minska sjukskrivningarna.

Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd

I kommittémotion 2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för kommuner och regioner med anledning av förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd. Det är mycket troligt att de lagändringar som föreslogs i proposition 2023/24:151 och som beslutats av riksdagen (bet. 2024/25:SfU5, rskr. 2024/25:10) leder till ett ökat behov av ekonomiskt bistånd från kommunerna. Det är viktigt att regeringen tar den oro för ökade kostnader som kommit till uttryck under beredningen på allvar och tillmötesgår de krav på kompensation som lyftes under remissbehandlingen.

I kommittémotion 2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som förbättrar levnadsstandarden för utlänningar med tillfälligt skydd som är under 20 år och över 66 år.

I kommittémotion 2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att en person som har ett uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd som massflykting och i övrigt uppfyller kraven för folkbokföring ska anses bosatt här enligt socialförsäkringsbalken och ha rätt till bosättningsbaserade förmåner samt insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Välfärdsbrott

I kommittémotion 2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att stoppa fuskets och införa ett tydligare ansvar i arbetet med att förebygga välfärdsbrott. Regeringen bör utan dröjsmål bereda förslagen i utredningsbetänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52) och återkomma med förslag till riksdagen. Liknande förslag framförs i kommittémotionerna 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 12 och 2024/25:3028 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare avstyrkt motionsyrkanden om en parlamentarisk kommitté, kvaliteten i utredningsarbetet inom Försäkringskassan, en kris-kommission, ett nytt syfte för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen, stärkt rätt till rättshjälp, konsekvenser av lagförslagen i proposition 2021/22:206, en indexering av tak- och ersättningsnivåer i socialförsäkringen fr.o.m. 2027, kvalificering in i delar av socialförsäkringssystemen samt en sammanslagning av arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och försörjningsstödet till ett sammanhållet trygghetssystem. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2022/23:SfU14, prot. 2022/23:93). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller motsvarande motionsyrkanden. Utskottet är inte heller berett att ta några initiativ i fråga om att införa en samhällslön, om att se över inkomstbortfallsprincipen, om möjligheterna att låta sköntaxerade inkomster ligga till grund för rätt till en förmån eller om ett obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1244 (S), 2024/25:1403 (SD) yrkandena 1 och 2, 2024/25:1906 (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30, 2024/25:2461 (KD), 2024/25:2589 (M), 2024/25:2643 (MP) yrkande 21, 2024/25:2949 (C) yrkande 26 och 2024/25:3158 (C) yrkande 2.

När det gäller merkostnadsersättning avstyrkte utskottet förra året motionsyrkanden om den övre åldersgränsen för rätt till förmånen, DFA-kedjan, en alternativ ersättningsprincip (krona för krona) och regel-förenklningar i ärenden om merkostnadsersättning. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller dessa frågor. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1333 (MP) yrkande 4 och 2024/25:1402 (SD) yrkandena 1–5.

En försäkrad som vårdar en anhörig som är svårt sjuk har rätt till närståendepenning för den tid när han eller hon avstår från förvärvsarbete i samband med vården, under förutsättning att den sjuke är försäkrad enligt socialförsäkringsbalken. Utskottet noterar att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) i rapporten Hur fungerar närståendepenning? (2023:14) anger att de flesta som ansöker om närståendepenning har rätt till förmånen men att det är krångligt att ansöka om förmånen och för Försäkringskassan att handlägga den. Utskottet förutsätter att regeringen tar ISF:s slutsatser och rekommendationer tillsammans med Försäkringskassans svar på rapporten under övervägande. I nuläget är utskottet emellertid inte berett att föreslå att riksdagen ska rikta något tillkännagivande till regeringen om förmånen eller andra former av ekonomiskt stöd till anhöriga eller efterlevande. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1402 (SD) yrkandena 6, 7 och 9, 2024/25:1906 (V) yrkande 5, 2024/25:2616 (MP) yrkande 2, 2024/25:2841 (M) och 2024/25:3158 (C) yrkande 46.

Utskottet har tidigare avstyrkt motionsyrkanden om förstärkt kontroll av A1-intygen och socialförsäkringsreglerna för gränspendlare. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119).

Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller motsvarande motionsyrkanden. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1200 (C) yrkandena 5 och 6 samt 2024/25:3025 (S) yrkande 4.

I samma betänkande avstyrkte utskottet även motionsyrkanden om användningen av AI vid handläggningen av socialförsäkringsärenden, om Försäkringskassans resurser och handläggningstider samt om en informationskampanj om förebyggande sjukpenning. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i frågorna. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1906 (V) yrkande 29, 2024/25:3026 (S) yrkandena 13 och 14 samt 2024/25:3158 (C) yrkande 3.

Ett antal motioner gäller socialförsäkringsförmåner för utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige med tillfälligt skydd. Reglerna för folkbokföring och rätten till förmåner för denna grupp ändrades genom lagändringar som trädde i kraft den 1 november 2024 (prop. 2023/24:151, bet. 2023/24:SfU5, rskr. 2023/24:10). Det nya regelverket innebär bl.a. att utlänningar med tillfälligt skydd får rätt till vissa arbetsbaserade socialförsäkringsförmåner och hälso- och sjukvård samt möjlighet att delta i arbetsmarknadspolitiska program. Utskottet är inte berett att gå vidare med förslag om att ändra det regelverk som nyligen trätt i kraft. I detta sammanhang bör det även framhållas att regeringen har tillsatt en utredning om en ny modell för kvalificering till socialförsäkringsförmånerna (dir. 2023:149). Utredningen som bl.a. har analyserat och tagit ställning till på vilket sätt personer som kommer till Sverige ska kvalificera sig till förmåner enligt socialförsäkringsbalken, särskilt de bosättningsbaserade förmånerna, lämnade sitt betänkande Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53) den 29 april. När det gäller frågan om kompensation till kommuner och regioner konstaterade utskottet i betänkande 2023/24:SfU5 att lagförslagen i det ärendet inte bedöms innebära nya åtaganden för kommuner och regioner som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. Utskottet finner inte skäl att ändra sin bedömning i denna del och utgår från att regeringen kommer att följa frågan. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1930 (V) yrkande 27, 2024/25:2949 (C) yrkande 17 och 2024/25:3025 (S) yrkande 13.

När det gäller motionsyrkandena om arbetet med att förebygga välfärdsbrott avstyrkte utskottet motsvarande yrkanden förra året med hänvisning till pågående arbete. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller dessa motionsyrkanden. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:3025 (S) yrkande 18, 2024/25:3026 (S) yrkande 12 och 2024/25:3028 (S) yrkande 13.

Företagare, studerande och andra grupper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. företagares och studerandes tillgång till trygghetssystemen.

Jämför reservation 21 (SD), 22 (V), 23 (C), 24 (MP), 25 (V, C, MP), 26 (V, MP), 27 (V), 28 (C) och 29 (MP).

Gällande ordning

Trygghetssystem för företagare

Den grundläggande karenstiden i sjukförsäkringen för egenföretagare är 7 dagar men med möjlighet att välja en karenstid på 1, 14, 30, 60 eller 90 dagar (27 kap. 29 § SFB). Vidare gäller en uppsägningstid vid begäran om kortare karenstid som motsvarar det antal dagar med vilket karenstiden förkortas (27 kap. 31 § SFB). Ju längre karenstid, desto lägre blir sjukförsäkringsavgiften. Rätt till sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön gäller inte för en egenföretagare, utan företagaren får, med undantag för karenstiden, sjukpenning från Försäkringskassan även under de första 14 dagarna.

För en försäkrad som bedriver näringsverksamhet i form av aktiebolag beräknas den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) på den lön som tas ut från bolaget. Om den försäkrade blir sjuk är bolaget skyldigt att betala sjuklön. För den som bedriver näringsverksamhet som fysisk person eller i form av t.ex. handelsbolag, s.k. egenföretagare, beräknas SGI:n med utgångspunkt i den taxerade nettoinkomsten. En försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och bedriver näringsverksamhet, i form av en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag, kan under ett uppbyggnadsskede få en SGI som minst motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för någon annans räkning, s.k. jämförelseinkomst. Det gäller oavsett om det är fråga om ett nystartat företag eller om den försäkrade har övertagit en redan etablerad verksamhet (25 kap. 9 § SFB). SGI för företagare som startar ett aktiebolag beräknas på inkomsten av anställningen i aktiebolaget enligt de principer som gäller för övriga företagare under företagets uppbyggnadsskede (25 kap. 7 a § SFB). Tiden för uppbyggnadsskedet är 36 månader.

Avsättningar till s.k. periodiseringsfonder är under vissa i lag angivna villkor avdragsgilla (30 kap. 1 § inkomstskattelagen [1999:1229]). Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2010 ref. 64 slagit fast att sådana skattemässiga dispositioner som den försäkrade vidtar inom ramen för periodiseringsfondssystemet inte ska beaktas vid beräkning av SGI.

Trygghetssystem för studerande

En omständighet som ger rätt till SGI-skydd är att den försäkrade studerar med studiestöd. Med studiestöd avses studiehjälp, studiemedel och studiestartsstöd. För att skydda sin SGI måste den försäkrade ha uppfyllt villkoren för SGI-skydd under hela perioden sedan den försäkrade utförde det arbete som SGI:n grundades på. Under studierna är SGI:n vilande, och den försäkrade kan inte få någon sjukpenning på den vilande SGI:n förrän studierna har avslutats. En studerande kan dock vid sjukdom under studietiden få sjukpenning baserad på sådant arbete som utförs vid sidan av studierna, s.k. studietids-SGI. Vidare finns det ett SGI-skydd för försäkrade för eftergymnasiala studier oavsett om de får studiemedel eller inte, dock under förutsättning att utbildningen är på minst halvtid och berättigar till studiestöd (26 kap. 11 och 19 §§ SFB).

För den som inte har haft någon förvärvsinkomst innan studierna påbörjades finns ett särskilt försäkringsskydd i studiemedelssystemet som innebär att en studerande har rätt att behålla sina studiemedel vid sjukdom, trots att han eller hon inte studerar. Det krävs i dessa fall bl.a. att den studerande är helt oförmögen att studera på grund av sjukdom eller till hälften oförmögen att bedriva sina heltidsstudier och att det rör sig om ett sådant medicinskt väldokumenterat sjukdomstillstånd som motsvarar villkoren för särskilt högriskskydd (så kan t.ex. vara fallet om det är fråga om en sjukdom som under en tolv månadersperiod kan antas medföra ett större antal sjukperioder). En eventuell lånedel kan skrivas av för tiden efter 30 dagars sjukdom. Detta framgår av 3 kap. 26–32 §§ och 4 kap. 11 § studiestödsförordningen (2000:655) samt 13 § lagen om sjuklön.

Motionerna

Företagare

I kommittémotion 2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att utreda det sociala trygghetssystemet för egenföretagare. I yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att låta egenföretagare över 55 års ålder fritt ändra karenstid i sjukförsäkringen. I motion 2024/25:3175 av Bo Broman (SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att avskaffa arbetsgivarnas finansieringsansvar för de första sjukdagarna.

I kommittémotion 2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur sjuklöneansvaret för företag med upp till tio anställda ska kunna avskaffas.

I kommittémotion 2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet. I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag om att avskaffa åldersgränsen för när företagare kan ändra antalet karensdagar. I motion 2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen

(C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att låta inkomster som förs till periodiseringsfond ingå i SGI. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att det bör utredas hur inkomsterna ska ingå i SGI.

I kommittémotion 2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare. För att frigöra och tillvarata människors entreprenörskap, innovationskraft och kreativitet behöver trygghetssystemen för dessa grupper förbättras. Ett liknande tillkännagivande föreslås i kommittémotion 2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4.

I motion 2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om trygghet för företagare. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om fastställande av SGI för egenföretagare med enskild firma.

Studerande

I kommittémotion 2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör vidta de åtgärder som föreslås i delbetänkandet Ökad trygghet för studerande som blir sjuka (SOU 2018:9) och möjliggöra sjukskrivning på deltid.

I kommittémotion 2024/25:3167 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att låta studenter som är deltidssjukskrivna få studiebidrag och studielån på deltid. I motion 2024/25:37 av Stina Larsson (C) föreslås ett tillkännagivande om att överväga att inkludera studenter i socialförsäkringarna.

I partimotion 2024/25:3217 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 100 föreslås ett tillkännagivande om att möjliggöra deltidssjukskrivning för studenter, inte endast i undantagsfall. Motionärerna anför att studenter behöver ha rätt till sjukskrivning och rehabilitering på villkor som är likvärdiga de som gäller för arbetstagare.

Studerande med funktionsnedsättning

I kommittémotion 2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om grundläggande trygghet för studerande, inklusive dem som har en funktionsnedsättning.

Idrottare och kulturutövare

I kommittémotion 2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om nya bestämmelser kring hur SGI ska beräknas för kulturföretagare.

I kommittémotion 2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att stärka den ekonomiska tryggheten och socialförsäkringsskyddet för elitidrottare.

I kommittémotion 2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att stipendier för konstnärliga utövare ska räknas som överhoppningsbar tid.

Utskottets ställningstagande

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2025 att den övre åldersgränsen 55 år för när egenföretagare kan välja kortare karenstid i sjukförsäkringen skulle tas bort. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (prop. 2024/25:1 utg.omr. 10, bet. 2024/25:SfU1, rskr. 2024/25:98). Motionerna 2024/25:1469 (SD) yrkande 8 och 2024/25:3158 (C) yrkande 17 får således anses tillgodosedda och avstyrks därmed.

När det gäller frågan om att avskaffa sjuklöneansvaret för företag med upp till tio anställda konstaterar utskottet att arbetsgivarna under covid-19-pandemin ersattes för sina högre sjuklönekostnader. I promemorian Karenstak och högriskskydd – en översyn av karensavdraget och förslag på utökade undantag (Ds 2023:33) lämnades förslag som påverkar arbetsgivarnas sjuklöneansvar och reglerna om karensavdrag. Promemorian bereds inom Regeringskansliet. Utskottet vill inte föregripa det arbetet och därmed avstyrks motionerna 2024/25:553 (V) yrkande 3 och 2024/25:3175 (SD).

Förra året avstyrkte utskottet motionsyrkanden om inkludering av kulturarbetare, studenter, egenföretagare och gigarbetare i trygghetssystemen, bedömningen av periodiseringsfonder i SGI-hänseende, trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och företagare samt SGI för egenföretagare. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller yrkanden som motsvarar de nyssnämnda. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:849 (S) yrkandena 1 och 2, 2024/25:1204 (C) yrkandena 1 och 2, 2024/25:1469 (SD) yrkande 7, 2024/25:2617 (MP) yrkande 4, 2024/25:2635 (MP) yrkande 9 och 2024/25:2948 (C) yrkande 17.

När det gäller trygghetssystemen för studerande har utskottet tidigare avstyrkt motionsyrkanden om studenters grundläggande trygghet och inkludering i socialförsäkringssystemet samt sjukskrivning på deltid för studenter. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:37 (C), 2024/25:856 (V) yrkandena 15 och 16, 2024/25:3167 (C) yrkande 27 och 2024/25:3217 (MP) yrkande 100.

I två motionsyrkanden lyfts frågan om SGI för kulturutövare. Det gäller dels tillsättande av en ny utredning om hur SGI ska beräknas för kulturföretagare, dels förslag om att stipendier för konstnärliga utövare ska räknas som s.k. överhoppningsbar tid. I utredningsbetänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) lämnas förslag som gäller konstnärer och kulturskapare, bl.a. om att statliga konstnärspolitiska stipendier ska räknas som inkomst av

anställning vid beräkning av historisk inkomst, oavsett om mottagaren bedriver näringsverksamhet eller inte. Utskottet anser att beredningen av förslagen i utredningsbetänkandet bör avvaktas. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:553 (V) yrkande 4 och 2024/25:1774 (MP) yrkande 20.

I fråga om elitidrottare noterar utskottet att regeringen den 26 mars 2023 gav Centrum för idrottsforskning i uppdrag att analysera den samlade idrottsrörelsens villkor och förutsättningar att bedriva en konkurrenskraftig och hållbar elitidrottsverksamhet. Uppdraget inbegriper frågor om bl.a. skatter och social trygghet. Centrum för idrottsforskning redovisade sin analys i rapporten Svensk elitidrott vid ett vägska (2024:2). Utskottet anser att det pågående arbetet bör avvaktas. Därmed avstyrks motion 2024/25:3165 (C) yrkande 3.

Sjukförsäkring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. förmånsnivåer i sjukpenningen, rehabiliteringskedjan, sjukpenninggrundande inkomst och införande av en preventionersättning.

Jämför reservation 30 (V, C, MP), 31 (C, MP), 32 (SD), 33 (V), 34 (C), 35 (MP), 36 (S, V, MP), 37 (MP), 38 (S), 39 (V), 40 (MP), 41 (SD), 42 (V), 43 (C), 44 (SD, MP), 45 (V), 46 (SD), 47 (S) och 48 (C) samt särskilt yttrande 2 (SD).

Gällande ordning

Sjukpenning

För att en försäkrad ska ha rätt till sjukpenning krävs det att hans eller hennes arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom. Sjukpenning lämnas enligt följande förmånsnivåer:

1. Hel sjukpenning lämnas när den försäkrade saknar arbetsförmåga.
2. Tre fjärdedels sjukpenning lämnas när den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst tre fjärdedelar men inte saknas helt.
3. Halv sjukpenning lämnas när den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst hälften men inte med tre fjärdedelar.
4. En fjärdedels sjukpenning lämnas när den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel men inte med hälften (27 kap. 45 § SFB).

Sjukpenning lämnas för dagar i en sjukperiod så länge den försäkrade uppfyller förutsättningarna för rätt till sjukpenning (27 kap. 20 § SFB). Den som är sjukskriven längre än ett år kan ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivå (27 kap. 21 och 22 §§ SFB). Sjukpenningen sänks då från 80 till 75 procent av SGI. Om den försäkrade har en allvarlig sjukdom kan han eller hon dock ansöka om att få behålla samma nivå som tidigare (27 kap. 23 § SFB).

När en anställd blir sjuk ska arbetsgivaren betala sjuklön för de dagar den anställda skulle ha arbetat de första 14 dagarna i sjuklöneperioden. Från sjuklönen ska arbetsgivaren göra ett karensavdrag på 20 procent av den sjuklön som medarbetaren beräknas få i genomsnitt under en vecka (6 § lagen [1991:1047] om sjuklön). Det motsvarar en dags sjuklön för en anställd som arbetar lika många timmar varje dag, fem dagar i veckan.

Till den del den försäkrade är arbetslös lämnas hel sjukpenning som huvudregel med högst 543 kronor om dagen (28 kap. 11 § SFB).

En försäkrad som har haft aktivitetsersättning t.o.m. månaden innan han eller hon fyllt 30 år eller tidsbegränsad sjukersättning, och har låg eller ingen SGI, kan få sjukpenning i särskilda fall. Förmånsnivåerna för sjukpenning i särskilda fall följer förmånsnivåerna för sjukpenning, och ersättningen regleras i lag. Vid hel förmån lämnas sjukpenning i särskilda fall med högst 230 kronor per dag (28 a kap. 3–5 och 9 §§ SFB).

Vidare kan försäkrade som vid behov kallas in för att arbeta i en tidsbegränsad anställning eller som är anställda för att arbeta vid behov bedömas mot den s.k. behovsanställningen och kan då ha rätt till sjukpenning under de första 90 dagarna (27 kap. 49 b § SFB). Försäkringskassan kan också bevilja försäkrade partiell sjukpenning utifrån en annan förläggning av arbetstiden än genom jämn reducering varje dag, om en sådan förläggning inte försämrar möjligheterna att återgå till arbete, dvs. en gradvis återgång till arbete genom partiell sjukskrivning (27 kap. 46 § SFB).

Rehabiliteringsersättning betalas ut som rehabiliteringspenning och som särskilt bidrag. Rehabiliteringspenning lämnas till en försäkrad som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering, och särskilt bidrag lämnas för kostnader som uppstår i samband med rehabiliteringen. Avsikten med rehabiliteringen är att förkorta sjukdomstiden eller helt eller delvis förebygga eller häva nedsättningen av arbetsförmågan. Rehabiliteringspenning lämnas enligt samma förmånsnivåer som sjukpenning (31 kap. 2, 3 och 8 §§ SFB).

Rehabiliteringskedjan

Den s.k. rehabiliteringskedjan styr när och i förhållande till vilket eller vilka arbeten arbetsförmågan ska prövas i sjukskrivningsperioden. Bedömningen av rätt till sjukpenning görs utifrån fasta tidsgränser för försäkrade som har en anställning.

Under de första 90 dagarna av en sjukskrivning bedöms den försäkrades arbetsförmåga gentemot hans eller hennes vanliga arbete eller annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt erbjuder. Efter dag 90 ska det även beaktas om den försäkrade kan försörja sig efter en omplacering till annat arbete hos arbetsgivaren. Efter dag 180 ska det beaktas om den försäkrade har sådan förmåga att han eller hon kan försörja sig själv genom sådant förvärvsarbete i en sådan angiven yrkesgrupp som innehåller arbeten som är normalt förekommande på arbetsmarknaden eller annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne (27 kap. 46–48 §§ SFB). Prövningen mot

normalt förekommande arbete ska emellertid inte göras om övervägande skäl talar för att den försäkrade före den tidpunkt då han eller hon har haft nedsatt arbetsförmåga i 365 dagar kan återgå till arbete som bedömts vid dag 90, det finns särskilda skäl som grundas på att den försäkrade kan förväntas återgå till arbete som bedömts vid dag 90 före den tidpunkt då han eller hon har haft nedsatt arbetsförmåga i 550 dagar eller det i annat fall kan anses oskäligt att bedöma den försäkrades arbetsförmåga mot normalt förekommande arbete. Efter dag 365 ska arbetsförmågan bedömas mot ett normalt förekommande arbete. Men även här finns möjlighet att göra undantag om det finns särskilda skäl som talar för att den sjukskrivne med stor sannolikhet kommer att kunna återgå helt i arbete hos sin arbetsgivare senast dag 550 eller det kan anses oskäligt att bedöma den försäkrades arbetsförmåga mot normalt förekommande arbete (27 kap. 49 § SFB).

Sedan februari 2022 undantas äldre personer med en anställning helt från kraven på omställning till ett annat arbete på arbetsmarknaden. Detta gäller personer som har uppnått den ålder då inkomstgrundad ålderspension tidigast kan lämnas. Arbetsförmågan för dessa personer bedöms mot arbete hos den egna arbetsgivaren (27 kap. 49 d § SFB).

Motionerna

Förmånsnivåer i sjukpenningen

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om höjd sjukpenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall samt boendetillägg. Beloppen har varit oförändrade sedan ersättningen infördes 2012. Motionärerna stöder regeringens förslag till höjning av sjukpenning i särskilda fall och rehabiliteringspenning i särskilda fall samt höjning av boendetillägget.

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att skraddarsy sjukskrivningsgraden. Regeringen bör tillsätta en utredning som ser över hur förmånsnivåerna kan göras mer flexibla, exempelvis i steg om 5 procent.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på mer flexibla regler om den möjliga omfattningen av en sjukskrivning. En mer flexibel ersättningsmodell som tar hänsyn till en arbetsförmåga som varierar över tid bör undersökas. Genom fler steg än dagens fyra individanpassas sjukförsäkringen och det blir lättare och mindre riskabelt att pröva att börja arbeta igen.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag om flexibla förmånsnivåer i sjukpenningen.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om steglösa nivåer i sjukförsäkringen.

I motion 2024/25:1777 av Åsa Hartzell (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa fler nivåer av deltidssjukskrivning.

Förläggning av arbetstid

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att förstärka möjligheterna till flexibel återgång i arbete. Kravet att arbetsförmågan ska prövas dag för dag leder till orimliga konsekvenser för många försäkrade. För en försäkrad som är sjukskriven till 75 procent och har en timmes restid till arbetsplatsen kan det vara bättre att jobba koncentrerat två halvdagar per vecka än att dagligen resa till och från arbetsplatsen för att arbeta två timmar per dag.

Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att undersöka behovet av ytterligare åtgärder för att säkerställa rättssäkra bedömningar. Bedömningen efter 180 dagar ska numera göras mot sådant angivet arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden. Bedömningarna är dock ofta alltför strikta. För att sjukförsäkringen ska bli mer förutsebar, trygg och rättssäker kan ytterligare åtgärder behöva vidtas. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att överväga stärkta möjligheter till rehabiliteringsplan och rehabiliteringsersättning. Regeringen bör överväga att göra en översyn av regelverket enligt förslagen i utredningsbetänkandena SOU 2020:6 och SOU 2021:69. Där föreslås bl.a. undantag från rehabiliteringskedjans tidsgränser och att Försäkringskassan ska klarlägga den försäkrades behov av rehabilitering inom 60 dagar.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att avskaffa rehabiliteringskedjan till förmån för en återgång till steg-för-steg-modellen med nödvändiga ändringar. Den steg-för-steg-modell som gällde innan rehabiliteringskedjan infördes 2008 fungerade på många sätt väl. Modellen bestod av sju steg som på flera sätt liknar den nuvarande rehabiliteringskedjan men med den avgörande skillnaden att modellen inte innehöll några tidsgränser. I yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om förändringar i sjukförsäkringen som gör det möjligt att bedöma arbetsförmågan hos den försäkrade utifrån hans eller hennes befintliga skick. Fler bedömningsgrunder i fråga om arbetsförmågan bör vägas in vid beslutet, som t.ex. ålder, kön och tidigare arbetslivserfarenheter.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta en fristående funktion inom Försäkringskassan för de försäkringsmedicinska rådgivarna. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om en rekommendation om en kortare första sjukskrivningstid. I dag är det vanligt att den första sjukskrivningsperioden uppgår till 30 dagar. En kortare första sjukskrivningstid – förslagsvis en vecka – samt

deltidssjukskrivningar framför heltidssjukskrivningar bör enligt motionärerna rekommenderas. I yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att stärka rehabiliteringskedjan med tydliga tidsramar. Sjukförsäkringen är en omställningsförsäkring och ska stödja människor så att de återfår sin arbetsförmåga. Tidsgränserna i försäkringen är därför mycket viktiga. I yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör tillsätta en utredning för att återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffades 2016. Det är inte acceptabelt att människor fastnar i långvariga sjukskrivningar utan en plan för att komma vidare.

I kommittémotion 2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP) föreslås ett tillkännagivande om att det i sjukpenningregelverket ska förtydligas att en nyförlöst person inte ska anses vara frisk om en icke nyförlöst person hade ansetts vara sjuk med motsvarande symtom och arbete. I kommittémotion 2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 föreslås tillkännagivanden om att stoppa all beredning av förslagen i utredningsbetänkande SOU 2024:26 och i stället tillsätta en utredning för bättre och snabbare rehabilitering med långsiktigt tillfrisknande för den sjukskrivne i fokus. Ett liknande tillkännagivande om förslagen i utredningsbetänkande SOU 2024:26 begärs i kommittémotion 2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71. I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om stopp för att försäkrade slås ut på grund av försenad rehabilitering. Undantaget från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård bör permanentas och gälla alla förseningar av vård och rehabilitering som ligger utanför den försäkrades kontroll. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att värna rehabilitering genom en förändrad rehabiliteringstrappa. Det bör säkerställas att en person som får rehabiliteringsinsatser vid tidsgränsen 180 dagar har möjlighet att fullfölja rehabiliteringen innan arbetsförmågan provas i förhållande till arbetsmarknaden i övrigt.

I motion 2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S) föreslås ett tillkännagivande om att Försäkringskassan bör få ett uppdrag att se över hur man kan arbeta för att färre människor ska falla ur sjukförsäkringen. I motion 2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om bättre rehabilitering för långtidssjuka. Förslagen i utredningsbetänkande SOU 2021:69 bör genomföras, bl.a. att Försäkringskassan ska klarlägga behovet av rehabilitering inom 60 dagar.

Sjukpenninggrundande inkomst

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om ett bättre regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SGI). I utredningsbetänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) föreslås bl.a. att SGI även ska beräknas utifrån historiska inkomster samt att kvalifikationstiden

ska minskas till en månads arbete. Regeringen bör gå vidare med utredningens förslag och så snart det är möjligt återkomma med en proposition till riksdagen. Ett liknande tillkännagivande föreslås i kommittémotion 2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 32.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra systemet med SGI utifrån förslagen i utredningsbetänkande SOU 2023:30. Ett liknande tillkännagivande föreslås i kommittémotion 2024/25:1926 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 14.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om en sjukförsäkring för alla, även kulturarbetare, studenter, egenföretagare och gigarbetare. I utredningsbetänkande SOU 2023:30 föreslås bl.a. att SGI som huvudregel ska beräknas på historiska inkomster för både anställda och företagare. Om det är mer fördelaktigt ska det även i fortsättningen finnas en möjlighet att få sin SGI beräknad på förväntade inkomster. Regeringen bör gå vidare med utredningens förslag och överlämna en proposition till riksdagen. I kommittémotion 2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att gå vidare med förslagen om att statliga konstnärspolitiska stipendier ska få räknas som SGI. I yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om beräkning av SGI baserat på historiska inkomster. Ett liknande tillkännagivande föreslås i kommittémotion 2024/25:3068 av Mats Berglund m.fl. yrkande 23.

Sjukpenninggrundande inkomst vid sanktioner

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att skydda SGI vid sanktioner från Arbetsförmedlingen.

Karensavdraget

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att ta bort orättvisan med karensavdraget. Under våren 2022 tillsattes en utredning om karensavdraget och sjuklönen med syftet att bidra till att inkomstbortfall vid sjukdom bärs på ett mer solidariskt och fördelningspolitiskt träffsäkert sätt samt att motverka riskerna för sjuknärvaro. I början av 2023 beslutade regeringen att lägga ned utredningen och i stället utreda frågan internt inom Socialdepartementet. Förslagen som lades fram i promemorian (Ds 2023:33) är inte tillräckliga eftersom den grundläggande orättvisan, att karensavdraget till stor del slår mot löntagare i arbetaryrken, består. Liknande tillkännagivanden begärs i motionerna 2024/25:860 av Sofia Amloh (S), 2024/25:884 av Magnus Manhammar (S), 2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisija (båda S), 2024/25:1508 av Louise Thunström (S), 2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 3, 2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S), 2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S), 2024/25:2348 av Johan

Andersson m.fl. (S), 2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S), 2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S) och 2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 3.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att avskaffa karensavdraget och att staten ska stå för kostnaden.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att utreda effekterna av att slopa karensavdraget i sjukförsäkringen.

Flexibel återgång till arbete

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om flexibel sjukskrivning. Regeringen bör utreda om det är möjligt att införa ett system där försäkrade som diagnostiserats med t.ex. cancer registrerar sin arbetade tid i efterhand. I yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att utreda ett utökat stöd vid omställning. Möjligheterna att pröva på ett nytt arbete under sjukskrivning bör bli flexiblare. I yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om incitament att återgå i arbete. Regeringen bör utreda om försäkrade under en sexmånadersperiod kan få pröva att förvärvs-arbeta upp till 25 procent med bibehållen ersättning. Vid arbete över 25 procent ska ersättningen gradvis minskas.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om utvidgad rätt till studier under rehabiliteringen. Det är i dag möjligt för den som är sjukskriven att studera med rehabiliteringspenning, men möjligheterna bör vara större. I yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur återgången till arbete efter sjukskrivning kan underlättas genom anställningar med statligt stöd.

Sjukpenning för arbetssökande

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 45 föreslås ett tillkännagivande om att se över den del av konstruktionen i sjukförsäkringen som gäller taket i absolut belopp när en arbetslös blir sjukskriven.

I motion 2024/25:2124 av Sanna Backeskog m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om en översyn av sjukpenningen för den som är arbetslös.

Preventionsersättning m.m.

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att införa en ny modell med preventionersättning. I utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69) föreslås att en ny förmån, preventionersättning, införs och ger ersättning för den inkomstförlust den försäkrade gör genom att genomgå förebyggande åtgärder i syfte att

förebygga sjukdom, förkorta sjukdomstid alternativt helt eller delvis förhindra nedsatt arbetsförmåga till följd av sjukdom.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag baserade på utredningsbetänkande SOU 2021:69. I betänkandet föreslås att en ny förmån, preventionersättning, införs. Dessutom föreslås förändringar av rehabiliteringspenningen som bör genomföras snarast.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märsta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att införa preventionersättning.

Sjukskrivning vid psykisk ohälsa

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11 föreslås tillkännagivanden om att regeringen bör verka för att öka kunskaperna och se över åtgärder när det gäller effektfulla rehabiliteringsinsatser för personer som är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. I yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen i sitt arbete särskilt bör beakta behovet av insatser för att stärka kvinnors psykiska hälsa. I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utveckla arbetet med kunskaps- höjande insatser för att uppnå en ökad medvetenhet om tidiga tecken på psykisk ohälsa. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över strukturer där tidiga risktecken på psykisk ohälsa kan hanteras med snabba åtgärder, som en del av ett systematiskt proaktivt arbete. I yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen borde överväga att inkludera ett suicidpreventivt fokus i det fortsatta arbetet med sjukförsäkringen. I yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör beakta behovet av en översyn och analys av Försäkringskassans förändringsarbete med särskilt fokus på sjukfrånvaro på grund av psykiatriska diagnoser. I yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga möjligheten att införa krav på medicinska suicidriskbedömningar i det försäkrings- medicinska beslutsstödet. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör beakta behovet av att rikta in det samlade nationella arbetet med suicidprevention på sjukförsäkringens problemområden. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för behovsanpassad myndighetskommunikation genom att ge berörda myndigheter i uppdrag att se över sin kommunikation med den målgrupp som har stressrelaterad psykisk ohälsa.

I motion 2024/25:1973 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheter och förutsättningar för ett uppdrag till Försäkringskassan att direkt inleda stöd till anhöriga vid suicid.

Jämställd sjukförsäkring

I kommittémotion 2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om behovet av jämställd sjukförsäkring. För att

minska ohälsa och sjukskrivningar, framför allt bland kvinnor, måste arbetsvillkoren förbättras genom att fler kollegor delar på ansvaret.

I kommittémotion 2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ser över kvinnors sjukskrivningar. I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att återkomma med kompletterande åtgärder för att komma till rätta med de ökande sjuktalen som framför allt drabbar kvinnor. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör presentera en handlingsplan för att åtgärda den ojämställda sjukskrivning som gäller mellan kvinnor och män.

I motion 2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att ställa tydligare krav på offentliga arbetsgivare och offentligt upphandlade företag när det gäller kartläggning av sjukskrivningar och åtgärdsplan.

Utskottets ställningstagande

Sjukförsäkringens syfte är att ge ersättning för inkomstbortfall vid sjukdom och stöd till individen för återgång i arbete. Försäkringen ska med andra ord vara utformad för att dels ge ekonomisk trygghet till den som inte kan arbeta på grund av sjukdom, dels bidra till att han eller hon kan rehabiliteras och få tillbaka sin arbetsförmåga.

Utskottet konstaterar att riksdagen nyligen har beslutat om att höja de lagstadgade ersättningsnivåerna för förmånerna sjukpenning i särskilda fall och rehabiliteringspenning i särskilda fall samt att höja boendetillägget (prop. 2024/25:1 utg.omr. 10, bet. 2024/25:SfU1, rskr. 2024/25:98). Motion 2024/25:3026 (S) yrkande 11 får således anses tillgodosett och avstyrks därmed. Utskottet noterar vidare att motionsyrkanden om fler förmånsnivåer i sjukförsäkringen och om arbetstidens förläggning avstyrktes i betänkande 2023/24:SfU13. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller dessa frågor. Därmed avstyrks även motionerna 2024/25:1403 (SD) yrkande 3, 2024/25:1777 (M), 2024/25:1906 (V) yrkande 6, 2024/25:3039 (MP) yrkande 2 och 2024/25:3158 (C) yrkandena 5 och 10.

När det gäller utredningsbetänkandet En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26) konstaterar utskottet att det ansvariga statsrådet har uttalat att utredningens förslag inte bedöms möta de utmaningar som finns inom sjukförsäkringen i nuläget. Det saknas mot den bakgrunden skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen om beredning av förslagen i betänkandet. Utskottet är inte heller berett att ta initiativ i fråga om förtydliganden av sjukpenningreglerna om nyförlösta försäkrade eller om en översyn av åtgärder för att färre människor ska falla ur sjukförsäkringen. Övriga motionsyrkanden som gäller rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen motsvaras av yrkanden som behandlades och avstyrktes av utskottet i betänkande 2023/24:SfU13. Riksdagen ställde sig

bakom utskottets förslag (prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning när det gäller dessa frågor. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1241 (S), 2024/25:1403 (SD) yrkandena 23 och 25, 2024/25:1706 (S) yrkande 3, 2024/25:1906 (V) yrkandena 15 och 16, 2024/25:2638 (MP), 2024/25:2640 (MP) yrkandena 1 och 2, 2024/25:3039 (MP) yrkandena 3 och 4, 2024/25:3055 (MP) yrkande 71 och 2024/25:3158 (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16.

I utredningsbetänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) föreslås att SGI ska kunna beslutas utifrån historiska inkomster med en ramtid om tolv månader för anställda och utifrån historiska inkomster med en ramtid om tre år för egenföretagare. Om det är mer fördelaktigt ska SGI kunna beslutas utifrån aktuella inkomster för både anställda och egenföretagare. Som utskottet redogjort för ovan innehåller betänkandet även överväganden och förslag som gäller konstnärer och kulturskapare. Utskottet anser att beredningen av förslagen bör avvaktas. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1774 (MP) yrkandena 21 och 22, 2024/25:1906 (V) yrkande 17, 2024/25:1926 (V) yrkande 14, 2024/25:3026 (S) yrkande 8, 2024/25:3039 (MP) yrkandena 7 och 10, 2024/25:3068 (MP) yrkande 23 och 2024/25:3110 (S) yrkande 32.

Motionsyrkanden om att ändra eller avskaffa karensavdraget som motsvarar de som nu är aktuella behandlades och avstyrktes av utskottet under det förra riksmötet. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i frågan. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:860 (S), 2024/25:884 (S), 2024/25:1246 (S), 2024/25:1508 (S), 2024/25:1580 (S) yrkande 3, 2024/25:1847 (S), 2024/25:1906 (V) yrkande 4, 2024/25:2186 (S), 2024/25:2348 (S), 2024/25:2440 (S), 2024/25:2454 (S), 2024/25:2514 (S) yrkande 3, 2024/25:3026 (S) yrkande 7 och 2024/25:3039 (MP) yrkande 1.

I förra årets betänkande om socialförsäkringsfrågor avstyrkte utskottet även motionsyrkanden om flexibel återgång till arbete. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i frågan. I detta sammanhang kan även noteras att regeringen i budgetpropositionen för 2025 aviserade att möjligheten till arbetsprövning med bibehållen sjukpenning ska ses över (prop. 2024/25:1 utg.omr. 1). Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1403 (SD) yrkandena 4, 26 och 28 samt 2024/25:1906 (V) yrkandena 21 och 22.

I ett par motioner föreslås tillkännagivanden om sjukpenningen för den som är arbetslös. Enligt gällande rätt kan hel sjukpenning i dessa fall lämnas med som högst 543 kronor om dagen (28 kap. 11 § SFB). Utskottet är för närvarande inte berett att föreslå en översyn av regelverket för sjukpenning för arbetssökande. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:2124 (S) och 2024/25:3158 (C) yrkande 45.

Utskottet har tidigare behandlat och avstyrkt motsvarande motionsyrkanden om preventionersättning och anslutande frågor samt om sjukrivning vid psykisk ohälsa. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet.

2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i frågorna. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1403 (SD) yrkandena 10–18, 21 och 24, 2024/25:1906 (V) yrkande 11, 2024/25:1973 (M) yrkande 2 och 2024/25:3039 (MP) yrkande 11.

I fråga om de motioner som gäller jämställd sjukförsäkring visar regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2025 att kvinnors sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa fortfarande är hög jämfört med hur det ser ut för männen (prop. 2024/25:1 utg.omr. 10). Utskottet noterade i samband med behandlingen av budgetpropositionen att just psykiatriska diagnoser har en klart högre varaktighet än övriga diagnoser (dvs. medför längre sjukperioder) och att regeringen pekar ut kvinnors fortsatt höga sjukfrånvaro till följd av psykiatriska diagnoser som en bidragande orsak till att målet om en långsiktigt stabil och låg sjukfrånvaro inte till fullo är uppfyllt (bet. 2024/25:SfU1). Den bestående skillnaden mellan mäns och kvinnors sjukskrivning är således en mycket angelägen fråga. Utskottet vill som tidigare betona att det är viktigt att verka för åtgärder som syftar till att förebygga och förkorta sjukfall, inte minst sådana som är en följd av psykiatriska diagnoser. Enligt utskottets mening saknas det emellertid behov av att föreslå ett särskilt tillkännagivande om detta. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1580 (S) yrkande 2, 2024/25:2948 (C) yrkande 21, 2024/25:3069 (S) yrkande 10 och 2024/25:3158 (C) yrkandena 1 och 4.

Rehabilitering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. samordningsförbunden, Försäkringskassans samordningsansvar och läkarintygets betydelse i sjukpenningärenden.

Jämför reservation 49 (S), 50 (V), 51 (C) och 52 (MP) samt särskilt yttrande 3 (SD).

Gällande ordning

Det finns flera aktörer som har olika roller och ansvar när det gäller den försäkrades rehabilitering. Huvudaktörer är de som har direktkontakt med den försäkrade. I det följande beskrivs Försäkringskassan, arbetsgivaren, hälso- och sjukvården samt Arbetsförmedlingen. Andra aktörer är de som på olika sätt stöder huvudaktörernas arbete i rehabiliteringen, exempelvis Socialstyrelsen. Dessutom beskrivs samordningsförbundens roll.

Försäkringskassan

Försäkringskassan samordnar och utövar tillsyn över de insatser som behövs för rehabiliteringsverksamheten (30 kap. 8 § SFB). Försäkringskassan ska i

samråd med den försäkrade se till att hans eller hennes behov av rehabilitering snarast klarläggs och de åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering av den försäkrade (30 kap. 9 § SFB). Försäkringskassan ska, om den försäkrade medger det, i arbetet med rehabiliteringen samverka med

- den försäkrades arbetsgivare och arbetstagarorganisation
- hälso- och sjukvården
- socialtjänsten
- Arbetsförmedlingen
- andra myndigheter som berörs av rehabiliteringen av den försäkrade.

Försäkringskassan ska verka för att de nämnda organisationerna och myndigheterna, var och en inom sitt verksamhetsområde, vidtar de åtgärder som behövs för en effektiv rehabilitering av den försäkrade (30 kap. 10 § SFB). Försäkringskassan ska se till att rehabiliteringsåtgärder påbörjas så snart det är möjligt av medicinska och andra skäl (30 kap. 11 § SFB). Om den försäkrade behöver en rehabiliteringsåtgärd för vilken rehabiliteringsersättning kan lämnas ska Försäkringskassan upprätta en rehabiliteringsplan. Planen ska i den utsträckning det är möjligt upprättas i samråd med den försäkrade (30 kap. 12 § SFB).

I vissa fall kan en försäkrad som behöver speciella arbetshjälpmedel på grund av en funktionsnedsättning eller sjukdom få bidrag som antingen lämnas direkt till den försäkrade eller till hans eller hennes arbetsgivare. Bidrag får bl.a. lämnas till att köpa eller hyra sådana arbetshjälpmedel eller anordningar på arbetsplatsen som behövs för att den försäkrade ska kunna utföra sitt arbete. Bidrag kan också lämnas till en expertundersökning av vilket hjälpmedel den försäkrade behöver. Detta följer av 30 kap. 5 § SFB och 1 och 2 §§ förordningen (1991:1046) om bidrag till arbetshjälpmedel.

Arbetsgivaren

Arbetsgivaren har i uppdrag att upprätta en plan för återgång till arbete för arbetstagare som kan antas ha nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom under minst 60 dagar. Planen ska vara upprättad senast dag 30 i sjukperioden (30 kap. 6 § SFB). Enligt 1 § andra stycket förordningen (2014:67) om bidrag till arbetsgivare för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd för återgång till arbete lämnas bidrag till arbetsgivaren för att utreda, planera, initiera, genomföra och följa upp åtgärder för arbetstagarens återgång i arbete. Bidraget uppgår till högst 20 000 kronor per arbetstagare och år och lämnas med högst 200 000 kronor per arbetsgivare och år (7 § nämnda förordning).

Hälso- och sjukvården

Regioner får enligt 7 kap. 9 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), förkortad HSL, träffa överenskommelser med kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att inom ramen för regionernas uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (inklusive rehabilitering) samverka

i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Regionen får också delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Sedan den 1 januari 2019 är regionerna enligt lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar skyldiga att tillhandahålla försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan. Försäkringsmedicinska utredningar utförs inom en hälso- och sjukvårdsverksamhet av legitimerad läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal. Iakttagelser och bedömningar av den försäkrades funktions- och aktivitetsförmåga ska sammanställas i ett skriftligt utlåtande och skickas till Försäkringskassan.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att bedriva arbetslivsinriktad rehabilitering i form av vägledande, utredande, rehabiliterande eller arbetsförberedande insatser. Målgruppen för arbetslivsinriktad rehabilitering är arbetssökande som har nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller ohälsa. I 15 § förordningen (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen anges att myndigheten ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen för att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Arbetsförmedlingen ska i samma syfte samverka med Försäkringskassan, kommuner och regioner enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Samordningsförbunden

Enligt 1 och 4 §§ lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får finansiell samordning (Finsam) inom ett samordningsområde bedrivas genom en frivillig samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner. Dessa bildar tillsammans ett samordningsförbund. Insatserna ska avse försäkrade som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att dessa personer ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete (2 §). Försäkringskassan bidrar med statens andel motsvarande hälften av medlen, medan regionen och kommunen ska bidra med var sin fjärdedel (5 §).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en översyn av hur drivkrafterna för arbetsgivare att arbeta förebyggande kan öka. Motionärerna anser att Försäkringskassan bör begära in en plan för återgång i arbete när det finns risk för lång sjukskrivning och att det bl.a. bör övervägas om sjuktal återigen ska redovisas i företagens årsredovisning. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om arbetsgivarens ansvar för att ta fram en plan för att snabbt få tillbaka

sjukskrivna medarbetare i arbete och förstärka möjligheterna till rehabilitering. I motion 2024/25:425 av Serkan Köse (S) föreslås ett tillkännagivande om att införa en nationell strategi för att stödja och rehabilitera långtidssjukskrivna samt förbättra deras möjligheter att återgå i arbete. I motion 2024/25:435 föreslår samma motionär ett tillkännagivande om att stärka rehabiliteringens roll i återgången till arbete för långtidssjuka.

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att slå samman myndigheter. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten till ett mer automatiserat system mellan myndigheter. När en sjukskrivning upphör bör Försäkringskassan automatiskt delge Arbetsförmedlingen relevanta uppgifter för att förhindra att personen hamnar utanför systemen. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att tillsätta en utredning för att följa upp Socialstyrelsens arbete med att utveckla det försäkringsmedicinska beslutsstödet till ett bredare och mer fördjupat kunskapsstöd vid sjukskrivning. I yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att beakta behov av ytterligare åtgärder för att säkerställa patientsäkerheten när det gäller digitala läkarbesök och hyrläkare i sjukskrivningsprocessen. I kommittémotion 2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att förtydliga förordningen om bidrag till arbetshjälpmedel. Motionärerna framhåller att ett ökat antal försäkrade nekas bidrag till arbetshjälpmedel och att det förekommer att Försäkringskassan nekar den försäkrade bidrag om arbetshjälpmedlen är av ett sådant slag att de även behövs på fritiden.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge Försäkringskassan i uppgift att inom ramen för sitt ansvar enligt 30 kap. SFB bistå försäkrade som är i behov av stöd i kontakter med andra aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen i enlighet med utredningsbetänkandet Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24). I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur hälso- och sjukvårdens lämnande av medicinska uppgifter inom ramen för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen kan underlättas. I yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka arbetsgivarnas drivkrafter att hålla sjukfrånvaron nere. I yrkandena 24 och 25 föreslås tillkännagivanden om att regeringen bör återkomma med förslag om arbetsgivarens ansvar för rehabilitering enligt rekommendationerna i Inspektionen för socialförsäkringens (ISF) rapport Förstärkt rehabilitering för återgång till arbete (2021:9) samt förslag om att stärka arbetsgivarens skyldighet att konsultera en expertresurs vid återgång till arbete genom reglering i 30 kap. 6 § SFB enligt förslagen i utredningsbetänkande SOU 2020:24. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att ändra Försäkringskassans samordningsansvar till en samordningsskyldighet. I yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att

behandlande läkares bedömningar och läkarintyg från dessa ska uppvärderas och att samordningen mellan sjukvården och Försäkringskassan ska förstärkas.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att tydliggöra Försäkringskassans samordningsansvar. Samordningsansvaret bör innebära att Försäkringskassan från början till slut har uppdrag och mandat att samla de parter och de resurser som behöver bistå den försäkrade under rehabiliteringen. Regeringen bör i dialog med Försäkringskassan säkerställa detta. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om behovet av tidiga avstämningsmöten. Tidiga bedömningar och kontakter med den försäkrade, Försäkringskassan, arbetsgivare och sjukskrivande läkare är centrala för att den försäkrade ska kunna behålla kontakten med arbetsmarknaden. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att processen från sjukskrivning till arbete måste tydliggöras för alla inblandade parter. Motionärerna anför bl.a. att kontakten mellan Försäkringskassan och den sjukskrivande läkaren tar för lång tid och att arbetsgivaren har ansvar för den försäkrades återgång i arbete men ändå inte får ta del av sjukintyget utan den försäkrades medgivande. I yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att se över styrningen av statliga arbetsgivare för att säkerställa att de lever upp till sina ansvarsområden i rehabiliteringsprocessen. I rapporten Vägen till arbete efter nekad sjukpenning (RiR 2020:12) visade Riksrevisionen att statliga arbetsgivare som ingick i studien inte levde upp till kraven på att upprätta en plan för den anställdes återgång i arbete. I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att se över kraven på och instruktionerna till arbetsgivare när det gäller att upprätta en plan för återgång i arbete. Regeringen bör se över hur kraven på och instruktionerna till arbetsgivare kan förbättras för att underlätta arbetsgivarnas stöd till medarbetarna. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att det arbetslivsinriktade rehabiliteringsstödet bör begränsas till små och medelstora arbetsgivare, samtidigt som det totala stödet som varje arbetsgivare kan ta emot utökas. Rehabiliteringsstödet bör ses över och reformeras i syfte att öka nyttjandegraden hos små och medelstora arbetsgivare. Stödet bör dessutom breddas så att det omfattar fler typer av insatser som förebygger stressrelaterad psykisk ohälsa. I yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att tydliggöra och förstärka statens engagemang inom ramen för samordningsförbunden. Under våren 2023 presenterade ISF en rapport som pekar på att statens engagemang i Finsamarbetet brister. Alla de fyra ingående parterna behöver tydliga regelverk för samordning, och regeringen måste säkerställa att staten medverkar fullt ut i dessa sammanhang. I yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om att ISF bör få i uppdrag att utvärdera hur kunskap och erfarenheter från samordningsförbunden tas till vara.

I kommittémotion 2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att bevilja arbetshjälpmedel oavsett ålder samt även för politiskt och ideellt arbete.

I motion 2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att verka för att förstärka och utveckla samordningsförbundens verksamhet. För att förstärka och utveckla samordningsförbundens verksamhet och uppdrag krävs bl.a. en översyn av regelverket och ett rapporteringssystem för att följa upp effekterna av insatserna. I motion 2024/25:780 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av en samordnande funktion mellan myndigheter i beslut som rör enskilda individer.

Utskottets ställningstagande

I detta avsnitt behandlar utskottet motioner som rör rehabilitering och Försäkringskassans samverkan med andra myndigheter och aktörer.

Utskottet kan inledningsvis konstatera att bidraget till arbetsgivare för köp av arbetslivsinriktat rehabiliteringsstöd den 1 januari 2025 höjdes från 10 000 till 20 000 kronor per arbetstagare och år. Regeringen har vidare beslutat om ändringar i förordningen om bidrag till arbetshjälpmedel för att förtydliga och modernisera regelverket samt förenkla och effektivisera hanteringen av återbetalningsärenden. De sistnämnda ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2024.

Regeringen har även gett flera myndigheter olika uppdrag som rör rehabilitering. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ytterligare stödja och utveckla hälso- och sjukvårdens arbete med sjukskrivning och därtill relaterad rehabilitering (S2024/01779). Socialstyrelsen ska senast den 15 december 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet.

Regeringen har vidare gett ISF och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att utvärdera lagen (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter för att åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv rehabiliteringsprocess (S2024/01782). Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2026.

För att underlätta för personer att kunna återgå i arbete har regeringen gett Försäkringskassan i uppdrag att stärka uppföljningen av arbetsgivares planer för återgång i arbete samt stärka samordningen av rehabilitering. Därtill har Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket fått i uppdrag att utveckla sin samverkan och tillsyn av arbetsgivares arbetsmiljö- och rehabiliteringsansvar. Detta framgår av myndigheternas regleringsbrev för 2025. Regeringen har även gett Försäkringskassan i uppdrag att stärka arbetet för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta ska ske genom att man utvecklar rutiner för att identifiera och genomföra projekt inom det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027 i syfte att få fler att närma sig arbetsmarknaden (S2025/00528). Försäkringskassan ska senast den 13 maj 2025 redovisa uppdraget till Regeringskansliet.

Försäkringskassan har på uppdrag av regeringen analyserat behovet av ändringar i lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och lämnat författningsförslag på ändringar som bedöms motiverade för att uppnå

en ändamålsenlig resursanvändning och ett effektivt stöd för personer som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att komma i arbete (S2024/00722 och FK 2024/007710).

ISF har på uppdrag av regeringen analyserat hur försörjningen påverkas för personer som får stöd av den teamverksamhet som finansieras av samordningsförbunden (2024:12 Samordnat stöd leder till bättre försörjning). ISF har även granskat hur bidraget till arbetshjälpmedel från Försäkringskassan fungerar (2024:11 Bidrag till hjälpmedel på jobbet) och den samordnade rehabiliteringen av anställda med nedsatt arbetsförmåga (2025:3 Försäkringskassans samordningsuppdrag). Dessutom pågår en granskning av koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter (redovisas i juni 2026).

Som framgår av redogörelsen ovan pågår ett arbete med frågor som rör rehabilitering och Försäkringskassans samverkan med andra myndigheter och aktörer. Merparten av detta arbete har initierats under det senaste året. Utskottet anser att det pågående arbetet bör avvaktas. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:425 (S), 2024/25:435 (S), 2024/25:780 (S), 2024/25:1333 (MP) yrkande 5, 2024/25:1403 (SD) yrkandena 5–8, 2024/25:1512 (S), 2024/25:1906 (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28, 2024/25:2386 (SD) yrkande 8, 2024/25:3026 (S) yrkandena 3 och 4 samt 2024/25:3158 (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24.

Sjuk- och aktivitetsersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. arbetsmarknadsbegreppet inom sjuk- och aktivitetsersättningen samt förutsättningarna för att studera och arbeta utan att förlora rätten till ersättning.

Jämför reservation 53 (S), 54 (SD), 55 (V), 56 (MP), 57 (S, V, MP), 58 (S, MP), 59 (V), 60 (SD) och 61 (C, MP).

Gällande ordning

Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning kan beviljas en försäkrad som är mellan 19 och 29 år och som har en långvarigt nedsatt arbetsförmåga (33 kap. 18 § SFB). Aktivitetsersättning kan beviljas i två olika former, dels på grund av nedsatt arbetsförmåga, dels på grund av förlängd skolgång (33 kap. 5 och 8 §§ SFB). Sjukersättning kan beviljas en försäkrad som är mellan 19 och 66 år när arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt (33 kap. 6 och 16 §§ SFB). Sjukersättning lämnas tills vidare, medan aktivitetsersättning lämnas för viss tid (33 kap. 4 § SFB).

När det bedöms hur nedsatt arbetsförmågan är ska Försäkringskassan beakta den försäkrades förmåga att försörja sig själv genom förvärvsarbete på arbetsmarknaden (33 kap. 10 § SFB). Utgångspunkten är att så många människor som möjligt ska ges förutsättningar att försörja sig själva genom förvärvsarbete. Sjukersättning ska därför endast komma i fråga om den försäkrades arbetsförmåga är stadigvarande nedsatt. Bedömningen av arbetsförmågan ska göras efter samma grunder oavsett på vilket sätt prestationsförmågan är nedsatt, och i förhållande till ett heltidsarbete. Med inkomst av arbete likställs i skälig omfattning värdet av arbete med skötsel av hemmet (33 kap. 11 § SFB).

Den 1 september 2022 infördes lättnader i bedömningen av rätten till sjukersättning för äldre försäkrade. De s.k. äldrereglerna innebär att arbetsförmågan hos försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår den ålder då sjukersättning som längst kan lämnas bedöms i förhållande till förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden och som den försäkrade har erfarenhet av eller till annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne (33 kap. 10 a § SFB).

Både sjuk- och aktivitetsersättning lämnas dels i form av en inkomstrelaterad ersättning, dels i form av en garantiersättning till den som har ingen eller låg inkomstrelaterad ersättning (34 kap. 2 § och 35 kap. 2 § SFB).

Förmånerna kan lämnas som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån.

Försäkringskassan ska se till att särskilda insatser kommer till stånd för att den som får tre fjärdedels sjuk- eller aktivitetsersättning ska kunna få en anställning motsvarande den återstående arbetsförmågan. Den försäkrade ska samtycka till insatserna. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om de särskilda insatserna (33 kap. 26–28 §§ SFB).

Studier och arbete

En försäkrad som har haft aktivitetsersättning under minst ett år kan få behålla ersättningen för att studera under en provotid om sex månader, s.k. aktivitetsersättning under provotid (36 kap. 9 a § SFB).

Om den försäkrade har haft aktivitetsersättning i minst ett år och vill pröva att arbeta eller studera kan ersättningen förklaras vilande, dvs. rätten till aktivitetsersättning kvarstår men ersättningen betalas inte ut. En försäkrad kan som huvudregel ha vilande aktivitetsersättning i högst två år. Om en försäkrad har fått aktivitetsersättning under provotid påverkar det dock vilandeförklaringens maximala längd. Sjukersättning får vilandeförklaras i högst två år.

Vilandeförklaring får avse hela ersättningen eller en del av den. Vid studier ska dock alltid den beviljade förmånen i sin helhet vilandeförklaras. Vid arbete har den försäkrade förutom lön rätt till ett skattefritt belopp som motsvarar

25 procent av den ersättning som är vilande (36 kap. 10, 12, 14, 15 och 18 §§ SFB).

Motionerna

Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om förbättrade regelverk för sjuk- och aktivitetsersättning. Arbetet med att ytterligare förbättra regelverket för sjuk- och aktivitetsersättning och med att höja ersättningsnivåerna måste fortsätta. I motion 2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att övergången mellan aktivitetsersättning och sjukersättning bör säkras så att ingen faller mellan stolarna.

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen snarast behöver påbörja arbetet med att förändra bedömningen av rätten till sjukersättning i den riktning som föreslås i utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69). I betänkandet föreslås att bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga ska göras mot samma arbetsmarknadsbegrepp som används vid prövning av rätt till sjukpenning, dvs. normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp. Utredningen föreslår även att begreppet ”överskådlig tid” ska ersätta begreppet ”stadigvarande” som grund för hur varaktig arbetsförmågan måste bedömas vara. Förslag lämnas även om lättnader i vilka rehabiliteringsåtgärder som ska bedömas vara uttömda. I yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen snarast behöver påbörja arbetet med att förändra bedömningen av rätten till aktivitetsersättning i den riktning som föreslås i utredningsbetänkande SOU 2021:69. I betänkandet föreslås bl.a. att bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga ska göras mot samma arbetsmarknadsbegrepp som används vid prövning av rätten till sjukpenning, dvs. normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att kravet för att beviljas sjukersättning ska baseras på de treårsperioder som löper mellan de tillfällen då rätten till ersättning prövas. Motionärerna påpekar att det i dag krävs att arbetsförmågan bedöms vara nedsatt för all överskådlig framtid, vilket är svårt även när det gäller många personer vars framtida möjligheter att återgå till arbete är mycket små. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra sjuk- och aktivitetsersättningen utifrån förslagen i SOU 2021:69. I utredningsbetänkandet finns flera välkomna förslag, bl.a. att ett kodifierat beviskrav ska införas, att möjligheterna att arbeta, studera och ägna sig åt ideell verksamhet samtidigt som man får aktivitets- och sjukersättning ska utökas och att ett nytt arbetsmarknadspolitiskt ramprogram ska inrättas för försäkrade som beviljats aktivitetsersättning och som har behov av insatser från Arbetsförmedlingen. I yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att

regeringen bör utreda hur trygghetspensionen (äldrereglerna) kan utökas så att fler av dem som slitit ut sig på jobbet omfattas.

I kommittémotion 2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att sänka beviskraven för aktivitetsersättning vid förlängd skolgång.

I motion 2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD) föreslås ett tillkännagivande om att reformera sjukförsäkrings-systemet genom att slopa de fasta ersättningsstegen och införa en person-anpassad procentsats för sjukersättning.

Arbetsmarknadsbegreppet inom sjuk- och aktivitetsersättningen

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att samma arbetsmarknadsbegrepp ska användas vid prövning av rätten till sjuk- och aktivitetsersättning som vid prövning av rätten till sjukpenning.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att arbetsmarknadsbegreppet i sjuk- och aktivitetsersättningen bör ändras till det som används vid prövning av rätt till sjukpenning.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om vidgad rätt till sjuk- och aktivitetsersättning. Sjuk- och aktivitetsersättningen ska bedömas mot samma nya arbetsbegrepp som gäller för sjukpenningen efter 180 dagars sjukskrivning, dvs. normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp.

Garantiersättning

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att knyta nivån i sjuk- och aktivitetsersättningen till löneutvecklingen.

I kommittémotion 2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att höjd garantinivå i sjuk- och aktivitetsersättningen inte ska leda till höjda kommunala avgifter för den enskilde.

I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att höja nivån i sjuk- och aktivitetsersättningen. Sjuk- och aktivitetsersättningen bör räknas upp på ett mer ändamålsenligt sätt.

Studier och arbete

I kommittémotion 2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder för att skapa bättre möjligheter för personer med sjuk- och aktivitetsersättning att arbeta ideellt. I yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att utarbeta ett mer flexibelt system för den

som vill pröva på att arbeta med partiell sjuk- eller aktivitetsersättning. Det behöver tas fram ett system som är bättre anpassat efter individuella behov och som samtidigt kan tillvarata individens förmåga fullt ut. I yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om studier som rehabilitering. Regeringen bör utreda möjligheten för försäkrade att studera i en takt som är lägre än 50 procent under sex månader i taget och att samtidigt få behålla sin sjukersättning. Regeringen bör även gå vidare med det förslag som lämnas i utredningsbetänkande SOU 2021:69 om att förklara en del av sjukersättningen vilande för deltidstudier. I yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att förlänga provotiden för studier. I yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att införa partiellt vilandeförklarad aktivitetsersättning under tid med studier.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om behovet av tydliga åtgärder för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att driva företag. Motionärerna anför att en person med funktionsnedsättning t.ex. inte ska behöva vara rädd för att förlora sin aktivitetsersättning om han eller hon startar företag. I yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att se över sjuk- och aktivitetsersättningen så att fler får hjälp att komma i arbete. Försäkrade bör få pröva att arbeta på heltid, deltid eller enstaka dagar, under längre eller kortare perioder med bibehållen ersättning. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning att studera med bibehållna ersättningar. Personer som får sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Detsamma bör gälla även dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning.

I kommittémotion 2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att möjliggöra vilande sjukersättning även vid deltidstudier. I kommittémotion 2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om en mer flexibel vilande ersättning för personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Det behöver bli enklare för personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning att kunna pröva både att arbeta och att studera utan att riskera att förlora sin ersättning. Förslaget om detta i utredningsbetänkande SOU 2021:69 bör genomföras. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om ökade möjligheter till ideellt arbete.

I motion 2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 föreslås tillkännagivanden om förändringar i regelverket för sjuk- och aktivitetsersättning och om att ge relevanta myndigheter uppdrag att stödja omställning och rehabilitering.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om förslag som ursprungligen lades fram i utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69). Detsamma gäller förslag om förändringar av äldrereglerna och kravet på att arbetsförmågan ska

vara nedsatt för all överskådlig framtid för rätt till sjukersättning. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor.

När det gäller frågan om att höja ersättningsnivåerna konstaterar utskottet att sjuk- och aktivitetsersättningen årligen räknas upp med prisbasbeloppet. Den 1 januari 2024 höjdes prisbasbeloppet med 9,14 procent till följd av inflationen. Indexeringen av den inkomstrelaterade sjuk- och aktivitetsersättningen är således utformad för att säkerställa att ersättningarna höjs när levnadskostnaderna ökar.

I en motion lämnas förslag om att sänka beviskraven för aktivitetsersättning vid förlängd skolgång, bl.a. för att få ned handläggningstiderna. Utskottet konstaterar att Försäkringskassan har tillförts medel för att under 2025 kunna prioritera kärnverksamheten så att väntetiderna för de försäkrade förkortas utan att rättssäkerheten riskeras. Utskottet utesluter inte att ytterligare åtgärder kan komma att behövas för att korta ned myndighetens handläggningstider men är inte villigt att gå vidare med förslag om att sänka de beviskrav som gäller för förmånen.

Därmed avstyrks motionerna 2024/25:743 (S), 2024/25:1328 (MP) yrkande 1, 2024/25:1403 (SD) yrkandena 30 och 32, 2024/25:1553 (KD), 2024/25:1906 (V) yrkandena 7, 9 och 10, 2024/25:3026 (S) yrkande 2, 2024/25:1906 (V) yrkande 8, 2024/25:3026 (S) yrkande 5 och 2024/25:3039 (MP) yrkande 5.

I fråga om garantiersättningen i sjuk- och aktivitetsersättningen avstyrkte utskottet förra året motionsyrkanden som motsvarar de som nu är aktuella. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1906 (V) yrkande 36, 2024/25:3026 (S) yrkande 6 och 2024/25:3039 (MP) yrkande 6.

I ett par motioner lyfts frågan om att låta sjukersättningen vara vilande även för studier på deltid. Utskottet konstaterar att förslag om detta lämnades i ovannämnda utredningsbetänkande SOU 2021:69. Ett annat motionsyrkande gäller åtgärder för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att driva företag, bl.a. när det gäller förutsättningarna för att starta företag utan att förlora rätten till aktivitetsersättning. Som framgår av avsnittet Rehabilitering ovan pågår ett arbete för att den som får ersättning från socialförsäkringen ska kunna bli självförsörjande genom arbete, studier eller företagande. Med hänsyn till detta är utskottet inte berett att ta något initiativ med anledning av de nämnda motionsyrkandena. När det gäller övriga motionsyrkanden om studier och arbete avstyrkte utskottet förra året motsvarande yrkanden. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:1328 (MP) yrkande 2, 2024/25:1403 (SD) yrkandena 27, 29, 31, 33 och 34, 2024/25:1706 (S) yrkandena 1 och 2, 2024/25:3039 (MP) yrkandena 8 och 9 samt 2024/25:3158 (C) yrkandena 18, 19 och 21.

Arbetsskadeförsäkring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. reformer för en ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring, återbetalningsskyldighet och en mer jämställd arbetsskadeförsäkring.

Jämför reservation 62 (S, V, MP), 63 (MP), 64 (S), 65 (C, MP) och 66 (C).

Gällande ordning

Med arbetsskada avses en skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet. En skada ska anses ha uppkommit av en sådan orsak om övervägande skäl talar för det (39 kap. 3 § SFB). En försäkrad har vid arbetsskada rätt till samma förmåner enligt socialförsäkringsbalken som han eller hon har rätt till vid annan sjukdom (40 kap. 2 § SFB).

Livränta lämnas till en försäkrad som till följd av en arbetsskada har fått sin förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete nedsatt med minst 1/15. Detta gäller endast om nedsättningen av förmågan att skaffa inkomst genom arbete kan antas bestå under minst ett år och inkomstförlusten på årsbasis uppgår till minst en fjärdedel av prisbasbeloppet för det år när livräntan ska börja lämnas (41 kap. 2 § SFB). Livränta lämnas för viss tid eller tills vidare (41 kap. 7 § SFB).

Motionerna

En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring

I kommittémotion 2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om en mer förutsägbar och likvärdig arbetsskadeförsäkring. I utredningsbetänkandet En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring – för bättre ekonomisk trygghet, kunskap och rättssäkerhet (SOU 2023:53) finns förslag som bl.a. syftar till att betydligt fler ska få en prövning av om skadan är en arbetsskada och kunna få ersättning samt till att göra försäkringen könsneutral och besluten mer rättssäkra, likformiga och transparenta. Det föreslås även att livräntan ska följa inkomstutvecklingen. Förslagen bör enligt motionärerna beredas skyndsamt och regeringen bör snarast återkomma med en proposition till riksdagen.

I kommittémotion 2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att lägga fram en proposition på förslagen i SOU 2023:53.

Återbetalningsskyldighet

I kommittémotion 2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att ge Försäkringskassan i uppdrag att begära

in inkomstuppgifter och pröva livränteunderlaget årligen. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att införa en maxgräns på tolv månader för den summa som en mottagare av livränta kan bli återbetalningsskyldig till följd av utebliven omprövning av livränteunderlaget.

Jämställd arbetsskadeförsäkring

I kommittémotion 2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om arbetsskadeförsäkringen. Arbetsskadeförsäkringen behöver förändras och bli mer jämställd. Definitionen av vad som kan räknas som en arbetsskada bör justeras för att bättre inkludera skador och sjukdomar som främst drabbar kvinnor, t.ex. belastningsskador och problem med psykisk ohälsa. Arbetsmiljöverkets föreskrifter bör ta större hänsyn till kvinnors arbetsvillkor och risker. Det behöver också övervägas om det ska inrättas ett nationellt kompetenscentrum för arbetsskador som fokuserar på att förbättra kunskapen om hur arbetsskador och arbetsrelaterad ohälsa drabbar kvinnor respektive män. I motion 2024/25:726 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att genomföra Arbetsskadetutredningens förslag (SOU 2023:53) för att skapa en mer jämställd arbetsskadeförsäkring.

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att genussäkra arbetsskadeförsäkringen.

Övriga frågor om arbetsskadeförsäkring

I kommittémotion 2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att instifta ett arbetsmedicinskt råd inom arbetsskadeförsäkringen. Ett arbetsmedicinskt råd skulle bl.a. kunna utveckla bedömningsstöd, bistå Försäkringskassan med yttranden och identifiera kunskapsluckor. I yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att se över ersättningen i fall då det är svårt att säkerställa att en skada beror på arbetsplatsen. Om det inte kan fastställas att skadan beror på arbetet bör den försäkrade i stället få en engångssumma. I yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att förstärka informationen om förebyggande arbetsskadeförsäkring. Bättre information kan bidra till att fler fortsätter att ha kontakt med arbetsplatsen, vilket kan leda till snabbare återgång till arbete på heltid.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att förslag som lämnades i utredningsbetänkandet En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring – för bättre ekonomisk trygghet, kunskap och rättssäkerhet (SOU 2023:53) alltså är föremål för beredning inom Regeringskansliet. Som ett komplement till utredningsbetänkandet har regeringen gett ISF i uppdrag att analysera sambandet mellan beviljandet av livränta och arbetsmarknadens funktionssätt över tid, exempelvis när det gäller hur arbetskraften rör sig mellan olika delar av

arbetsmarknaden. ISF ska även analysera förhållandet mellan sjukförsäkringen och arbetsskadeförsäkringen över tid. Uppdraget ska redovisas senast den 30 oktober 2026. Utskottet anser att denna beredning bör avvaktas. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:2644 (MP) yrkande 1 och 2024/25:3026 (S) yrkande 10.

Ett par motionsyrkanden gäller frågan om återbetalningsskyldighet. Det nyssnämnda utredningsbetänkandet behandlar i viss utsträckning frågor om återkrav och innehåller förslag bl.a. om att utöka möjligheterna att fastställa rättvisande livränteunderlag och att göra omprövningar när de förhållanden som legat till grund för tidigare beslut ändras. Därmed avstyrks motion 2024/25:2644 (MP) yrkandena 2 och 3.

I några motioner lämnas förslag på åtgärder för att göra arbetsskadeförsäkringen mer jämställd och om att genussäkra försäkringen. Arbetsskadeutredningen lämnar i sitt utredningsbetänkande flera förslag som bedöms bidra till ökad jämställdhet. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) har i regleringsbrevet för 2025 fått i uppdrag att bl.a. analysera eventuella skillnader mellan kvinnor och män när det gäller arbetsmiljöns betydelse för uppkomsten av psykisk ohälsa och dess varaktighet. SBU ska även i samverkan med Försäkringskassan identifiera kunskapssammansättningar inom området psykisk ohälsa som är av hög relevans för arbetsskadeförsäkringen. Uppdraget ska delredovisas senast den 11 maj 2026. Vidare har Arbetsmiljöverket i regleringsbrevet för 2025 fått i uppdrag att bedriva ett utvecklingsarbete för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet i tillämpningen av sanktionsavgifter samt för att inspektörerna ska ges förutsättningar att bedriva myndighetsutövning. I fullföljandet av uppdraget ska myndigheten särskilt analysera hur sanktionsavgifter kan bidra till att arbetsgivare vidtar åtgärder som förebygger arbetsskador. I analysen ska skillnader mellan kvinno- och mansdominerade branscher beaktas. Arbetsmiljöverket ska senast den 31 december 2025 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet. Därmed avstyrks motionerna 2024/25:726 (S), 2024/25:3069 (S) yrkande 11 och 2024/25:3158 (C) yrkande 26.

Förra året avstyrkte utskottet motionsyrkanden om att instifta ett arbetsmedicinskt råd, se över ersättningen i fall då det är svårt att säkerställa att skadan beror på arbetsplatsen och förstärka informationen om förebyggande arbetsskadesjukpenning. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2023/24:SfU13, prot. 2023/24:119). Utskottet ser inte skäl att nu göra någon annan bedömning i dessa frågor. Därmed avstyrks motion 2024/25:3158 (C) yrkandena 27–29.

Reservationer

1. Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning, punkt 1 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3303 av Anders W Jonsson m.fl. (C) och

lägger skrivelse 2024/25:71 till handlingarna.

Ställningstagande

Undantagsbestämmelsen om övervägande skäl i sjukpenningen har närmast använts som huvudregel och träffsäkerheten har varit bristande. Regeringen bör därför göra en översyn av bestämmelsen i enlighet med Riksrevisionens förslag. När det gäller skrivelsen bör riksdagen lägga den till handlingarna.

2. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna

2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30,

2024/25:2461 av Hans Eklind (KD),

2024/25:2589 av Boriana Åberg (M),

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21,

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Det bör tillsättas en parlamentarisk kommitté med uppdraget att ta fram en nationell strategi för ett bättre och mer hållbart stöd för den försäkrade i sjukskrivningsprocessen samt högre kvalitet i bemötandet och rehabiliteringsprocessen.

Kvaliteten i utredningsarbetet inom Försäkringskassan behöver stärkas, och undersökningsfynd får inte vara ett krav för att få sjukpenning.

3. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30 samt avslår motionerna

2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2024/25:2461 av Hans Eklind (KD),

2024/25:2589 av Borian Åberg (M),

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21,

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en kriskommission som ser över Försäkringskassans arbete och styrning, ger upprättelse åt försäkrade som drabbats av en bristande myndighetsutövning och lämnar förslag på förbättringar.

Regeringen bör även återkomma med förslag om att ta fram ett syfte för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen med lydelsen ”att individen ska återfå arbetsförmåga och därmed kunna återgå i, eller kunna söka, arbete samt säkerställas ekonomisk trygghet under processen”.

Rätten till rättshjälp för att överklaga beslut i ärenden som gäller socialförsäkring bör också stärkas.

Förvaltningsmyndigheters beslut som avser betalningsskyldighet är efter förslag i proposition 2021/22:206 numera direkt verkställbara. Det har bl.a. fått till följd att det blivit svårare att överklaga beslut som innebär att en person

blivit återbetalningsskyldig efter en felaktig utbetalning som beror på mindre, oavsiktliga fel eller misstag från den utbetalande myndighetens sida. Konsekvenserna av lagändringen bör ses över och regeringen bör återkomma med förslag om hur de problem som uppstått kan åtgärdas.

De inkomstrelaterade ersättningarna, inkluderat tak och grundnivåer, bör inkomstindexeras på sikt. Kostnadsrelaterade ersättningar, såsom barnbidrag och bostadsbidrag, bör prisindexeras och fasta belopp endast användas undantagsvis. Vidare bör ersättningsnivåer och tak utformas så att 80 procent av löntagarna får 80 procent av lönen i ersättning. Regeringen bör återkomma med förslag om detta med ikraftträdande den 1 januari 2027.

4. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2 och

avslår motionerna

2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30,

2024/25:2461 av Hans Eklind (KD),

2024/25:2589 av Boriana Åberg (M) och

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Det är rimligt att nyanlända måste arbeta för att nå högre ersättningsnivåer i socialförsäkringen och därigenom kvalificera sig in i det svenska socialförsäkringssystemet. Det ökar drivkrafterna att komma i arbete, sänker kostnaderna och tydliggör att asylrätten handlar om att erbjuda skydd, inte om förmåner. Ersättningarna i transfereringssystemen bör därför baseras på inkomst.

En samhällslön för dem som aldrig någonsin kommer att vara aktuella för ett lönearbete, på grund av svåra fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, bör utredas.

5. Socialförsäkring och välfärd, punkt 2 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 21 och avslår motionerna

2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 19, 20 och 30,

2024/25:2461 av Hans Eklind (KD),

2024/25:2589 av Boriania Åberg (M),

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 26 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och försörjningsstödet bör byggas ihop till ett sömlöst trygghetssystem.

6. Merkostnadsersättning, punkt 3 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 1–5 och avslår motion

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringen bör följa upp om de hjälpbehov som inkluderades i den tidigare handikappersättningen har kunnat tillgodoses genom andra insatser. Det bör även utvärderas om försäkrade har fått en lägre merkostnadsersättning sedan

reformen genomfördes och om processen för att ansöka om merkostnadsersättning har försvårats.

Regeringen bör även se över möjligheten att justera den övre åldersgränsen för merkostnadsersättning. Merkostnadsersättningen bör anpassas till tiden i sysselsättning eftersom allt fler väljer att stanna kvar längre i arbetslivet.

Vid ansökan om merkostnadsersättning kräver Försäkringskassan att det läkarintyg som bifogas uttryckligen beskriver den s.k. DFA-kedjan (diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning). Det finns många exempel på konsekvenser av aktivitetsbegränsningar som den sökande beskriver men som inte tydligt står med i läkarintyget. Trots att begränsningen uppenbart är kopplad till en intygad funktionsnedsättning blir resultatet i dessa fall att ansökan avslås. Möjligheten att avskaffa DFA-kedjan bör utredas.

Regeringen bör utreda och återkomma med förslag om hur alla merkostnader som beror på en funktionsnedsättning ska ersättas i enlighet med principen krona för krona och om att ta bort taket i ersättningen.

Regeringen bör vidare utreda och ta fram regelförenklingar som innebär att personer med t.ex. en befintlig insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade kan få ett beslut om merkostnadsersättning snabbare (snabbspår).

7. Merkostnadsersättning, punkt 3 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 1–5.

Ställningstagande

Möjligheten att avskaffa åldersgränsen för att få merkostnadsersättning bör utredas.

8. Närståendepenning m.m., punkt 4 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7 och 9 samt avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5,

2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,

2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46.

Ställningstagande

Möjligheten att låta flera nära anhöriga få närståendepenning samtidigt under en och samma tidsperiod och att utöka antalet dagar som det är möjligt att få ersättningen bör utredas.

En person kan vara i behov av tillfälligt stöd från anhöriga utan att tillståndet är livshotande. Det bör inte vara ett krav att det ska röra sig om ett livshotande tillstånd så som är fallet med dagens närståendepenning.

Möjligheten att omvandla närståendepenning till en sorgepeng med ytterligare 100 dagar som kan fördelas på två år bör utredas.

9. Närståendepenning m.m., punkt 4 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5 och avslår motionerna

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7 och 9,

2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,

2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en utredning om hur ett system med sorgepeng skulle kunna införas i Sverige med inspiration från de norska och danska systemen.

10. Närståendepenning m.m., punkt 4 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46 och
avslår motionerna

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7 och 9,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5,

2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 och

2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Regeringen bör se över möjligheterna till ekonomisk trygghet vid sorg efter en nära anhörigs bortgång.

11. Närståendepenning m.m., punkt 4 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 och
avslår motionerna

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7 och 9,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 5,

2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 46.

Ställningstagande

En utredning bör tillsättas för att möjliggöra att ekonomiskt stöd från Försäkringskassan vid vård av en nära anhörig även ska innefatta en anhörig som är sjuk i beroende.

12. Gränsöverskridande situationer, punkt 5 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4 och
avslår motion

2024/25:1200 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

A1-intyg är det intyg som används inom EU/EES för att visa vilket lands socialförsäkringssystem en person tillhör. Regeringen bör ge Försäkringskassan i uppdrag att införa nödvändiga kontrollsystem för att förhindra fusk och utnyttjande från utländska arbetsgivares sida i användningen av A1-intyg.

13. Gränsöverskridande situationer, punkt 5 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1200 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 5 och 6 samt
avslår motion

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringen bör säkerställa att socialförsäkringsreglerna för gränspendlare blir mer flexibla och i samarbete med regeringarna i de nordiska grannländerna

utöka möjligheterna till undantag i socialförsäkringsreglerna för gränspendlare.

14. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 13 och 14 samt avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 29 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen bör ta initiativ för att påskynda möjligheterna att använda AI vid handläggningen av socialförsäkringsärenden. Regeringen bör även återupprätta en god styrning av Försäkringskassan och noga följa myndighetens arbete för att minska handläggningstiderna, effektivisera och rationalisera myndighetens arbete och minska bidragsfusket.

15. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 29 och avslår motionerna

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 13 och 14 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Försäkringskassans handläggningstider har ökat stadigt som ett resultat av regeringens budget. Regeringen bör återkomma med åtgärder som säkerställer att Försäkringskassan har de resurser som myndigheten behöver.

16. Försäkringskassans verksamhet, punkt 6 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 29 och

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 13 och 14.

Ställningstagande

Möjligheten att bevilja sjukpenning i förebyggande syfte utnyttjas i mycket liten utsträckning. Tidiga insatser är en viktig del i arbetet för att minska sjukfrånvaron. En trolig orsak till det låga nyttjandet är bristande kunskap om förmånen. Regeringen bör därför ge Försäkringskassan i uppdrag att genomföra en informationskampanj om sjukpenning i förebyggande syfte.

17. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd, punkt 7 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13 och
avslår motionerna

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 27 och

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Det är mycket troligt att de lagändringar som föreslogs i proposition 2023/24:151 och som beslutats av riksdagen (bet. 2024/25:SfU5, rskr. 2024/25:10) leder till ett ökat behov av ekonomiskt bistånd från kommunerna. Det är viktigt att regeringen tar den oro för ökade kostnader som kommit till uttryck under beredningen på allvar och tillmötesgår de krav på kompensation till kommunerna som lyftes av en remissinstans.

18. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd, punkt 7 (C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 och
avslår motionerna

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 27 och
2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

En person som har ett uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd som massflykting och i övrigt uppfyller kraven för folkbokföring bör anses bosatt här enligt socialförsäkringsbalken och ha rätt till bosättningsbaserade förmåner samt insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

19. Socialförsäkringsförmåner för utlänningar med tillfälligt skydd, punkt 7 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 27 och
avslår motionerna

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 och
2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som förbättrar levnadsstandarden för utlänningar med tillfälligt skydd som är under 20 år och över 66 år.

20. Vålfärdsbrott, punkt 8 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 18,
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 12 och
2024/25:3028 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Utredningsbetänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52) innehåller förslag som bl.a. innebär ett tydligare ansvar för Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen att förebygga välfärdsbrott. Regeringen bör utan dröjsmål bereda dessa förslag vidare för beslut i riksdagen.

21. Företagare, punkt 9 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7 och

avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3,
2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkandena 1 och 2,
2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1 och 2,
2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8,
2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4,
2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9,
2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17,
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 och
2024/25:3175 av Bo Broman (SD).

Ställningstagande

Det sociala trygghetssystemet för egenföretagare bör utredas. Det är ett problem att egenföretagare inte tar del av trygghetssystemet på samma villkor som alla andra.

22. Företagare, punkt 9 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3 och
avslår motionerna
2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkandena 1 och 2,
2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1 och 2,
2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4,
2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9,
2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17,
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 och
2024/25:3175 av Bo Broman (SD).

Ställningstagande

Regeringen bör utreda hur sjuklöneansvaret för företag med upp till tio anställda ska kunna avskaffas.

23. Företagare, punkt 9 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17 och
avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3,
2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkandena 1 och
2,

2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9,

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 och

2024/25:3175 av Bo Broman (SD).

Ställningstagande

Regeringen bör vidta fler åtgärder för att underlätta skapandet av gigjobb och för att öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet.

24. Företagare, punkt 9 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 4 och

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 9 och

avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 3,

2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S) yrkandena 1 och
2,

2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkandena 1 och 2,

2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 17,
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 och
2024/25:3175 av Bo Broman (SD).

Ställningstagande

Regeringen bör arbeta för att förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare. För att frigöra och tillvarata människors entreprenörskap, innovationskraft och kreativitet behöver trygghetssystemen för dessa grupper förbättras.

25. Studerande, punkt 10 (V, C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP), Isabell Mixter (V) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 16,

2024/25:3167 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 27 och

2024/25:3217 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 100 och

avslår motion

2024/25:37 av Stina Larsson (C).

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslag om att införa en möjlighet för studenter att vara sjukskrivna med rätt till studiemedel på deltid samtidigt som de kan rehabiliteras tillbaka till antingen studier på heltid eller någon annan form av heltidssysselsättning.

26. Studerande med funktionsnedsättning, punkt 11 (V, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP) och Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en utredning om grundläggande trygghet för studerande, inklusive dem som har en funktionsnedsättning.

27. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 och
avslår motionerna

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 20 och

2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en utredning om nya bestämmelser för om hur SGI ska beräknas för kulturföretagare.

28. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 och

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 20.

Ställningstagande

Regeringen bör se över frågan om hur den ekonomiska tryggheten och socialförsäkringsskyddet för elitidrottare kan stärkas.

29. Idrottare och kulturutövare, punkt 12 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 20 och avslår motionerna

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 och

2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Stipendier för konstnärliga utövare bör räknas som överhoppningsbar tid när deras SGI ska beräknas.

30. Förmånsnivåer i sjukpenningen, punkt 13 (V, C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP), Isabell Mixter (V) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 3,

2024/25:1777 av Åsa Hartzell (M),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 6,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5 och

avslår motion

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Ett sätt att underlätta återgång i arbete och en bra rehabilitering är en gradvis upptrappning av arbetstiden. Det nuvarande regelverket för förmånsnivåer försvårar dock detta. Regeringen bör därför skyndsamt lägga fram förslag om flexiblare förmånsnivåer i sjukpenningen.

31. Förläggning av arbetstid, punkt 14 (C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 10.

Ställningstagande

Kravet att arbetsförmågans nedsättning ska prövas dag för dag leder till orimliga konsekvenser för många försäkrade. För en försäkrad som är sjukskriven till 75 procent och har en timmes restid till arbetsplatsen kan det vara bättre att jobba koncentrerat två halvdagar per vecka än att resa till och från arbetsplatsen varje dag för att arbeta två timmar per dag.

32. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 23 och 25 samt avslår motionerna

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP),

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4,

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16.

Ställningstagande

Bedömningen efter 180 dagar ska numera göras mot sådant angivet arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden. Bedömningarna är dock ofta alltför strikta. För att sjukförsäkringen ska bli mer förutsebar, trygg och rättssäker kan ytterligare åtgärder behöva vidtas.

Regeringen bör överväga att göra en översyn av regelverket enligt förslagen i utredningsbetänkandena SOU 2020:6 och SOU 2021:69. Där föreslås bl.a. undantag från rehabiliteringskedjans tidsgränser och att Försäkringskassan ska klarlägga den försäkrades behov av rehabilitering inom 60 dagar.

33. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 15 och 16 samt avslår motionerna

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 23 och 25,

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP),

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4,

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16.

Ställningstagande

Den steg-för-steg-modell som gällde innan rehabiliteringskedjan infördes 2008 fungerade på många sätt väl. Regeringen bör återkomma med förslag om att avskaffa rehabiliteringskedjan till förmån för en återgång till steg-för-steg-modellen.

Regeringen bör även återkomma med förslag om ändringar i sjukförsäkringen som gör det möjligt att bedöma arbetsförmågan hos den försäkrade utifrån hans eller hennes befintliga skick. Fler bedömningsgrunder i fråga om arbetsförmågan bör vägas in vid beslutet, som t.ex. ålder, kön och tidigare arbetslivserfarenheter. Försäkringskassan bör även klarlägga den försäkrades behov av rehabilitering inom 60 dagar.

34. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16 samt avslår motionerna

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 23 och 25,

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP),

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4 samt

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71.

Ställningstagande

För att Försäkringskassan ska kunna göra en självständig och rättssäker prövning av rätten till sjukpenning behöver den medicinska kompetensen säkerställas. En fristående funktion inom Försäkringskassan bör därför inrättas för de försäkringsmedicinska rådgivarna.

I dag är det vanligt att den första sjukskrivningsperioden uppgår till 30 dagar. En kortare första sjukskrivningstid – förslagsvis en vecka – samt deltidssjukskrivningar framför heltidssjukskrivningar bör rekommenderas.

Sjukförsäkringen är en omställningsförsäkring och ska stödja människor så att de kan återfå sin arbetsförmåga. Tidsgränserna i försäkringen är mycket viktiga och bör vara tydliga. Det är inte acceptabelt att människor fastnar i långvariga sjukskrivningar utan en plan för att komma vidare. Regeringen bör därför tillsätta en utredning för att återinföra en borte tidsgräns i sjukförsäkringen.

35. Rehabiliteringskedjan och arbetsförmågebedömningen, punkt 15 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP),

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4 samt

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 71 och avslår motionerna

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 23 och 25,

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 15 och 16 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 8, 9, 15 och 16.

Ställningstagande

I sjukpenningregelverket bör det förtydligas att en nyförlöst försäkrad inte ska anses vara frisk om en icke nyförlöst försäkrad hade ansetts vara sjuk med motsvarande symtom och arbete.

All beredning av förslagen i SOU 2024:26 bör stoppas och en ny utredning tillsättas för bättre och snabbare rehabilitering och med långsiktigt tillfrisknande för den sjukskrivne i fokus.

Undantaget från bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård bör återinföras, permanentas och gälla alla förseningar av vård och rehabilitering som ligger utanför den försäkrades kontroll.

Det bör även säkerställas att en person som får rehabiliteringsinsatser vid tidsgränsen 180 dagar har möjlighet att fullfölja rehabiliteringen innan arbetsförmågan provas i förhållande till arbetsmarknaden i övrigt.

36. Sjukpenninggrundande inkomst, punkt 16 (S, V, MP)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Malte Tängmark Roos (MP) och Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22,

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 17,

2024/25:1926 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 14,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 8,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7,

2024/25:3068 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 23 och

2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 32.

Ställningstagande

Regeringen bör fortsätta det påbörjade arbetet med utredningsbetänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) och återkomma med förslag till riksdagen. Utredningens förslag syftar till att förbättra möjligheten för företagare att få ökad trygghet och bättre förutsebarhet i fråga om vad som gäller för dem. Ett viktigt förslag är möjligheten att beräkna SGI baserat på historiska inkomster. Betänkandet innehåller även förslag som gäller konstnärer och kulturskapare – en grupp som i dag tar del av det sociala trygghetssystemet i lägre utsträckning än andra – t.ex. att låta statliga konstnärspolitiska stipendier ingå i SGI.

37. Sjukpenninggrundande inkomst vid sanktioner, punkt 17 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

I dag ”nollas” SGI:n för en arbetslös om Arbetsförmedlingen beslutar om en sanktion för honom eller henne (t.ex. att dra in arbetslöshetsersättningen under fem dagar). Det är inte orimligt med sanktioner om man missköter sitt arbets-sökande, men det är orimligt att misstag ska kunna drabba en svårt sjuk människa flera år senare. Regeringen bör därför omedelbart återkomma med förslag om att SGI:n ska vara skyddad vid sanktioner från Arbetsförmedlingen.

38. Karensavdraget, punkt 18 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 7,

bifaller delvis motionerna

2024/25:860 av Sofia Amloh (S),

2024/25:884 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisija (båda S),

2024/25:1508 av Louise Thunström (S),

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 3,

2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S),

2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),

2024/25:2348 av Johan Andersson m.fl. (S),

2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S),

2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 3 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 och

avslår motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Under våren 2022 tillsattes en utredning om karensavdraget och sjuklönen med syftet att bidra till att inkomstbortfall vid sjukdom ska bäras på ett mer solidariskt och fördelningspolitiskt träffsäkert sätt samt att motverka riskerna för sjuknärvaro. I början av 2023 beslutade regeringen att lägga ned utredningen och i stället utreda frågan internt inom Socialdepartementet. Förslagen som lades fram i promemorian (Ds 2023:33) är inte tillräckliga

eftersom den grundläggande orättvisan – att karensavdraget till stor del slår mot löntagare i arbetaryrken – består. Förslag på hur orättvisan med karensavdraget ska kunna avskaffas behöver utredas.

39. Karensavdraget, punkt 18 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4 och
avslår motionerna

2024/25:860 av Sofia Amløh (S),

2024/25:884 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisija (båda S),

2024/25:1508 av Louise Thunström (S),

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 3,

2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S),

2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),

2024/25:2348 av Johan Andersson m.fl. (S),

2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S),

2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 3,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 7 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Karensavdraget bör avskaffas och staten stå för kostnaderna.

40. Karensavdraget, punkt 18 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1,

bifaller delvis motionerna
2024/25:860 av Sofia Amloh (S),
2024/25:884 av Magnus Manhammar (S),
2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisija (båda S),
2024/25:1508 av Louise Thunström (S),
2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 3,
2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S),
2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S),
2024/25:2348 av Johan Andersson m.fl. (S),
2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S),
2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S),
2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 3 och
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 7 och
avslår motion
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Effekterna av att slopa karensavdraget i sjukförsäkringen bör utredas.

41. Flexibel återgång till arbete, punkt 19 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och
Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 4, 26 och 28 samt
avslår motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 21 och 22.

Ställningstagande

Regeringen bör utreda om det är möjligt att införa ett system där försäkrade som diagnostiserats med t.ex. cancer i dialog med arbetsgivaren registrerar sin arbetade tid i efterhand.

Möjligheterna att pröva på ett nytt arbete under sjukskrivning bör bli flexiblare. Ett utökat stöd vid omställning behöver därför utredas.

Regeringen bör även utreda om en försäkrad under en sexmånadersperiod ska kunna få pröva att förvärvsarbeta upp till 25 procent av heltid med

bibehållen ersättning. Vid arbete över 25 procent ska ersättningen gradvis minskas.

42. Flexibel återgång till arbete, punkt 19 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 21 och 22 samt

avslår motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 4, 26 och 28.

Ställningstagande

I dag är det möjligt för den som är sjukskriven att studera med rehabiliteringspenning, men möjligheterna bör vara större.

Även möjligheterna för försäkrade att få pröva på ett arbete under sjukskrivning bör stärkas. Regeringen bör därför utreda hur återgången till arbete efter sjukskrivning kan underlättas genom anställningar med statligt stöd.

43. Sjukpenning för arbetssökande, punkt 20 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 45 och

avslår motion

2024/25:2124 av Sanna Backeskog m.fl. (S).

Ställningstagande

Den del av konstruktionen i sjukförsäkringen som innebär ett beloppsmässigt tak i sjukpenningen för arbetslösa bör ses över.

44. Preventionersättning m.m., punkt 21 (SD, MP)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD), Nima Gholam Ali Pour (SD) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 24 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11 och
avslår motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslaget i utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69) om att införa preventionersättning.

45. Preventionersättning m.m., punkt 21 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 11 och

avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 24 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

I utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69) föreslås att förmånen förebyggande sjukpenning ska ersättas med en ny förmån kallad preventionersättning. Vidare föreslås förändringar i rehabiliteringspenningen och att Försäkringskassan ska se till att den försäkrades behov av rehabilitering klarläggs snarast men senast dag

60 i sjukfallet. Regeringen bör återkomma med förslag baserade på utredningsbetänkandet.

46. Sjukskrivning vid psykisk ohälsa, punkt 22 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 10–18 och 21 samt avslår motion

2024/25:1973 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen bör verka för att öka kunskapen om effektiva rehabiliteringsinsatser och se över åtgärder för att utveckla rehabiliteringsinsatserna för sjukskrivna som lider av psykisk ohälsa. Regeringen bör i sitt arbete särskilt beakta behovet av insatser för att stärka kvinnors psykiska hälsa. Den psykiska ohälsan är ett jämställdhetsproblem. Kvinnor är sjukskrivna i nästan dubbelt så hög utsträckning som män.

Regeringen bör även utveckla arbetet med kunskapshöjande insatser för att öka medvetenheten om tidiga tecken på psykisk ohälsa och se över strukturer där tidiga tecken på psykisk ohälsa kan hanteras med snabba åtgärder som en del av ett systematiskt proaktivt arbete. Kunskapen bör även stärkas hos berörda aktörer.

Regeringen bör dessutom överväga att inkludera ett suicidpreventivt fokus i det fortsatta arbetet med sjukförsäkringen, beakta behovet av en översyn och analys av Försäkringskassans förändringsarbete med särskilt fokus på sjukfrånvaro vid psykiatriska diagnoser, överväga möjligheten att införa krav på medicinska suicidriskbedömningar i det försäkringsmedicinska beslutsstödet och beakta behovet av att rikta in det samlade nationella arbetet med suicidprevention på sjukförsäkringens problemområden. Kunskapen om och förståelsen för innebörden av psykiatriska tillstånd och psykisk ohälsa behöver vidareutvecklas.

Regeringen bör också verka för behovsanpassad myndighets-kommunikation genom att ge berörda myndigheter i uppdrag att se över sin kommunikation med den målgrupp som har stressrelaterad psykisk ohälsa.

47. Jämställd sjukförsäkring, punkt 23 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 10 och

avslår motionerna

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 2,

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 21 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

Sjukförsäringen behöver bli mer jämställd. För att minska ohälsa och sjukskrivningar, framför allt bland kvinnor, måste arbetsvillkoren förbättras genom att fler kollegor delar på ansvaret.

48. Jämställd sjukförsäkring, punkt 23 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 21 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1 och 4 samt

avslår motionerna

2024/25:1580 av Karin Sundin (S) yrkande 2 och

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

En utredning som ser över kvinnors sjukskrivningar bör tillsättas.

Vidare bör regeringen återkomma med kompletterande åtgärder för att komma till rätta med de ökande sjuktalen som framför allt drabbar kvinnor.

Redan i utredningsbetänkandet Mer trygghet och bättre försäkring (SOU 2015:21) föreslogs ett stort antal reformer med detta syfte.

Regeringen bör även presentera en handlingsplan med konkreta och tydliga steg för att åtgärda den ojämställda sjukskrivningen mellan kvinnor och män.

49. Rehabilitering, punkt 24 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt avslår motionerna

2024/25:425 av Serkan Köse (S),

2024/25:435 av Serkan Köse (S),

2024/25:780 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 5–8,

2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28,

2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8 och

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24.

Ställningstagande

Det behöver göras en översyn av hur man kan öka drivkrafterna för arbetsgivare att arbeta förebyggande. Bland annat bör det övervägas om sjuktal återigen ska redovisas i företagens årsredovisning. Det bör vidare bli obligatoriskt för Försäkringskassan att begära in en plan för återgång i arbete när det finns risk för lång sjukskrivning.

Det är av största vikt att incitamenten för arbetsgivare att presentera en konkret plan tidigt i sjukfallen ökar. Regeringen bör därför ge de finansiella samordningsförbunden ett bredare uppdrag att också agera möjliggörare i rehabiliteringsprocessen.

50. Rehabilitering, punkt 24 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28 samt

avslår motionerna

2024/25:425 av Serkan Köse (S),

2024/25:435 av Serkan Köse (S),

2024/25:780 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 5–8,

2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S),

2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24.

Ställningstagande

Regeringen bör ge Försäkringskassan i uppgift att, inom ramen för sitt ansvar enligt 30 kap. SFB, bistå försäkrade som är i behov av stöd i kontakter med andra aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen, i enlighet med utredningsbetänkandet Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24). Vidare bör regeringen utreda hur utlämnandet av medicinska uppgifter från hälso- och sjukvården inom ramen för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen kan underlättas.

Arbetsgivaren är enligt lag skyldig att vidta omfattande åtgärder för att rehabilitera anställda som har förlorat arbetsförmågan på grund av sjukdom. Reglernas efterlevnad är dock generellt sett bristfällig ute på de enskilda arbetsplatserna. Regeringen bör därför återkomma med förslag om att stärka arbetsgivarnas drivkrafter att hålla sjukfrånvaron nere.

Regeringen bör även återkomma med förslag om arbetsgivarens ansvar för rehabilitering enligt rekommendationerna i Inspektionen för socialförsäkringens (ISF) rapport Förstärkt rehabilitering för återgång till arbete (2021:9). Rekommendationerna innebär bl.a. att regeringen bör ta initiativ för att se till att arbetsgivare tar sitt rehabiliteringsansvar, se över bidraget till arbetsgivare för att köpa arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd samt utreda hur Försäkringskassans tillsynsansvar bör vara utformat.

Arbetsgivarens skyldighet att konsultera en expertresurs vid återgång till arbete bör skärpas genom en reglering i 30 kap. 6 § SFB enligt förslag i utredningsbetänkande SOU 2020:24.

Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att ändra Försäkringskassans samordningsansvar till en samordningsskyldighet. Antalet avstämningsmöten halverades mellan 2014 och 2018. Försäkringskassans ansvar för avstämningsmöten behöver stärkas eftersom de är av avgörande betydelse för den försäkrades rehabilitering.

En bättre dialog och samordning behövs mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården. Läkarintyg behöver ges större tyngd i sjukpenning-ärenden. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om detta.

51. Rehabilitering, punkt 24 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24 samt

avslår motionerna

2024/25:425 av Serkan Köse (S),

2024/25:435 av Serkan Köse (S),

2024/25:780 av Magnus Manhammar (S),

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 5–8,

2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28,

2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8 och

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Regeringen bör i dialog med Försäkringskassan se till att myndighetens samordningsansvar tydliggörs. Samordningsansvaret ska innebära att Försäkringskassan från början till slut har uppdrag och mandat att samla de resurser och parter som behöver bistå den försäkrade under rehabiliteringen.

Tidiga bedömningar och kontakter med den försäkrade, Försäkringskassan, arbetsgivare och sjukskrivande läkare är centrala för att den försäkrade ska kunna behålla kontakten med arbetsmarknaden. Det är inte rimligt att de

avstämningmöten som Försäkringskassan inom ramen för sitt samordningsuppdrag ska ha med den sjukskrivnes arbetsgivare dröjer i snitt 400 dagar för kvinnor och 392 dagar för män efter första sjukskrivningsdagen. Regeringen bör ta initiativ för att förändra detta.

Arbetsgivaren har ansvar för den försäkrades återgång i arbete men får ändå inte ta del av läkarintyget utan den försäkrades medgivande. Arbetsförmedlingen ska samverka med Försäkringskassan och den sjukskrivne när det gäller omställningen från sjukskrivning till arbete men nekar ändå ofta till inställningsmöten. Regeringen bör se till att processen från sjukskrivning till arbete tydliggörs mellan alla inblandade parter.

I rapporten Vägen till arbete efter nekad sjukpenning (RiR 2020:12) visade Riksrevisionen att statliga arbetsgivare som ingick i studien inte levde upp till kraven på att upprätta en plan för den anställdes återgång i arbete. Styrningen av statliga arbetsgivare bör ses över för att säkerställa att de tar sitt ansvar i rehabiliteringsprocessen.

Regeringen bör vidare se över hur kraven och instruktionerna till arbetsgivare kan förbättras när det gäller att upprätta en plan för återgång i arbete.

Rehabiliteringsstödet bör ses över och reformeras i syfte att öka nyttjandegraden hos små och medelstora arbetsgivare. Stödet bör dessutom breddas så att det omfattar fler typer av insatser som förebygger stressrelaterad psykisk ohälsa.

Under våren 2023 presenterade ISF en rapport som pekar på att statens engagemang i Finsamarbetet brister. Alla de fyra ingående parterna behöver tydliga regelverk för samordning, och regeringen måste säkerställa att staten medverkar fullt ut i dessa sammanhang.

ISF bör få i uppdrag att utvärdera hur kunskap och erfarenheter från samordningsförbunden tas till vara.

52. Rehabilitering, punkt 24 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 5 och
avslår motionerna
2024/25:425 av Serkan Köse (S),
2024/25:435 av Serkan Köse (S),
2024/25:780 av Magnus Manhammar (S),
2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 5–8,
2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 12, 13, 23–25, 27 och 28,
2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 8,
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 6, 7, 11–14, 23 och 24.

Ställningstagande

Möjligheten att lämna bidrag till arbetshjälpmedel oavsett ålder, och även för politiskt och ideellt arbete, bör utredas.

53. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 och
avslår motionerna

2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S),

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1,

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 30 och 32,

2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD) och

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 7, 9 och 10.

Ställningstagande

Regeringen bör fortsätta arbetet med att ytterligare förbättra regelverket för sjuk- och aktivitetsersättning samt höja ersättningsnivåerna.

54. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 30 och 32 samt avslår motionerna
2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S),
2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1,
2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD),
2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 7, 9 och 10 samt
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen bör snarast påbörja arbetet med att förändra bedömningen av rätten till sjuk- och aktivitetsersättning och arbeta vidare med bedömningsgrunderna för sjukersättning i den riktning som föreslås i utredningsbetänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69). När det gäller sjukersättning föreslår utredningen även att uttrycket ”överskådlig tid” ersätter uttrycket ”stadigvarande” som krav på arbetsoförmågens varaktighet samt lättnader när det gäller vilka rehabiliteringsåtgärder som ska bedömas vara uttömda. I betänkandet föreslås att bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga i ärenden om sjuk- och aktivitetsersättning ska göras mot samma arbetsmarknadsbegrepp som används vid prövning av rätt till sjukpenning, dvs. normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp.

55. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 7, 9 och 10 samt avslår motionerna
2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S),
2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1,
2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 30 och 32,
2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD) och
2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

I dag krävs det att arbetsförmågan bedöms vara nedsatt för all överskådlig framtid för att sjukersättning ska kunna beviljas. Kravet är svårt att uppfylla

även för många personer vars framtida möjligheter att återgå till arbete är mycket små. Regeringen bör därför återkomma med förslag om att kravet för att beviljas sjukersättning ska baseras på de treårsperioder som löper mellan de tillfällen då rätten till ersättning provas.

Regeringen bör även återkomma med förslag om att förbättra sjuk- och aktivitetsersättningen utifrån förslagen i utredningsbetänkande SOU 2021:69. I betänkandet föreslås bl.a. att ett kodifierat beviskrav ska införas, att möjligheterna att arbeta, studera och ägna sig åt ideell verksamhet samtidigt som sjuk- och aktivitetsersättning betalas ut ska utökas och att ett nytt arbetsmarknadspolitiskt ramprogram ska inrättas för försäkrade som beviljats aktivitetsersättning och som har behov av insatser från Arbetsförmedlingen.

Regeringen bör även utreda hur trygghetspensionen (äldrereglerna) kan utökas så att fler av dem som slitit ut sig på jobbet omfattas.

56. Rätten till sjuk- och aktivitetsersättning, punkt 25 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 och
avslår motionerna

2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S),

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 30 och 32,

2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD),

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkandena 7, 9 och 10 samt

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

För ungdomar mellan 19 och 30 år finns det en möjlighet att ansöka om aktivitetsersättning under maximalt tre år för att läsa in gymnasiekompetens. I dag läggs mycket tid på utredning av dessa ansökningar och väntetiderna är långa, trots att den absoluta majoriteten av de sökande beviljas ersättningen. Beviskravet bör därför sänkas så att utredningarna kan göras snabbare och med mindre resurser för att fler unga ska kunna påbörja sina studier.

57. Arbetsmarknadsbegreppet inom sjuk- och aktivitetsersättningen, punkt 26 (S, V, MP)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Malte Tängmark Roos (MP) och Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 8,

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Samma arbetsmarknadsbegrepp bör användas vid prövning av rätt till sjuk- och aktivitetsersättning som vid prövning av rätten till sjukpenning efter 180 dagar, dvs. normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp.

58. Garantiersättning, punkt 27 (S, MP)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6 och

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6 och

avslår motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 36.

Ställningstagande

Regeringen bör gå vidare med förslag om att höja de lägsta ersättningsnivåerna inom sjuk- och aktivitetsersättningen. Det är angeläget att se över om indexeringen av garantiersättningen inom sjuk- och aktivitetsersättningen kan ändras och knytas till löneutvecklingen.

59. Garantiersättning, punkt 27 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 36 och
avslår motionerna

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6 och
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslag om att höjd garantinivå i sjuk- och aktivitetsersättningen inte ska leda till höjda kommunala avgifter för den enskilde.

60. Studier och arbete, punkt 28 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och
Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 27, 29, 31, 33 och 34
samt

avslår motionerna

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,
2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,
2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 8 och 9 samt
2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 18, 19 och 21.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder för att skapa bättre möjligheter för personer med sjuk- och aktivitetsersättning att arbeta ideellt.

Regeringen bör överväga att utarbeta ett mer flexibelt system för den som vill pröva på att arbeta med partiell sjuk- eller aktivitetsersättning. Det behövs ett system som är bättre anpassat efter individuella behov och som samtidigt kan tillvarata individens förmåga fullt ut.

Regeringen bör utreda möjligheten för försäkrade att studera i en takt som är lägre än 50 procent under sex månader i taget och samtidigt få behålla sin sjukersättning samt gå vidare med det förslag som lämnas i utredningsbetänkande SOU 2021:69 om att förklara en del av sjukersättningen vilande för deltidstudier.

Regeringen bör också verka för att förlänga provotiden för studier och för att införa partiellt vilandeförklarad aktivitetsersättning under tid med studier.

61. Studier och arbete, punkt 28 (C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 2,

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 8 och 9 samt

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 18, 19 och 21 samt avslår motionerna

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 27, 29, 31, 33 och 34 samt

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Regeringen bör vidta åtgärder för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att driva företag. En person med funktionsnedsättning ska t.ex. inte behöva vara rädd för att förlora sin aktivitetsersättning om han eller hon startar företag.

Sjuk- och aktivitetsersättningen bör ses över så att fler får hjälp att komma i arbete. Försäkrade bör bl.a. få pröva att arbeta på heltid, deltid eller enstaka dagar – under längre eller kortare perioder – med bibehållen ersättning. Även möjligheterna för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning att studera utan att förlora sin ersättning bör utredas. Personer som får sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Detsamma bör gälla dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning.

I utredningsbetänkande SOU 2021:69 föreslås att den som har sjuk- eller aktivitetsersättning ska ha möjlighet att arbeta ideellt med bibehållen ersättning upp till tio timmar per vecka. Funktionsrättsrörelsen ifrågasätter gränsen om tio timmar per vecka. Regeringen bör snarast återkomma med ett förslag där remissinstansernas synpunkter har vägts in.

62. En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring, punkt 29 (S, V, MP)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Malte Tängmark Roos (MP) och Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 1 och

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

I utredningsbetänkandet En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring – för bättre ekonomisk trygghet, kunskap och rättssäkerhet (SOU 2023:53) finns förslag som bl.a. syftar till att betydligt fler ska få en prövning av om skadan är en arbetsskada och kunna få ersättning samt till att göra försäkringen könsneutral och besluten mer rättssäkra, likformiga och transparenta. Det föreslås även att livräntan ska följa inkomstutvecklingen. Förslagen bör beredas skyndsamt och regeringen bör snarast återkomma med en proposition till riksdagen.

63. Återbetalningsskyldighet, punkt 30 (MP)

av Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Försäkringskassan saknar i dag resurser för att göra regelbundna kontroller av livräntan och begär inte in nya löneunderlag på regelbunden basis. Detta i kombination med att livräntan är kopplad till prisbasbeloppet gör att många försäkrade plötsligt kan bli återbetalningsskyldiga utan att egentligen ha uppfattat vad det beror på. Därför bör regeringen förändra Försäkringskassans uppdrag så att det framgår att löneuppgifter ska hämtas in årligen från den försäkrade och att en omprövning görs årligen för att säkerställa att livräntan betalas ut på rätt grunder. Regeringen bör även återkomma med förslag om en maxgräns på tolv månader för den ersättning som en mottagare av livränta kan bli återbetalningsskyldig till följd av utebliven omprövning av livränteunderlaget.

64. Jämställd arbetsskadeförsäkring, punkt 31 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 11,
bifaller delvis motion

2024/25:726 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S) och
avslår motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 26.

Ställningstagande

Arbetsskadeförsäkringen behöver förändras för att bli mer jämställd. Bland annat bör definitionen av vad som kan räknas som en arbetsskada justeras för att i större utsträckning inkludera skador och sjukdomar som främst drabbar kvinnor, t.ex. belastningsskador och problem med psykisk ohälsa. Regeringen behöver också överväga om det ska inrättas ett nationellt kompetenscentrum för arbetsskador som fokuserar på att förbättra kunskapen om hur arbetsskador och arbetsrelaterad ohälsa drabbar kvinnor respektive män.

65. Jämställd arbetsskadeförsäkring, punkt 31 (C, MP)

av Malte Tängmark Roos (MP) och Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 26 och
avslår motionerna

2024/25:726 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S) och
2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Det finns osakliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller möjligheterna att få ersättning för en arbetsskada. Kunskapen om sambanden mellan arbete och skador är sämre för typiskt kvinnliga yrken än för typiskt manliga yrken. Regeringen bör därför ta initiativ för att genussäkra arbetsskadeförsäkringen så att både kvinnor och män får ett bra skydd.

66. Övriga frågor om arbetsskadeförsäkring, punkt 32 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 27–29.

Ställningstagande

Regeringen bör se över möjligheten att inrätta ett arbetsmedicinskt råd inom arbetsskadeförsäkringen. Ett sådant råd skulle bl.a. kunna utveckla bedömningsstöd, bistå Försäkringskassan med yttranden och identifiera kunskapsluckor.

Regeringen bör även se över regelverket för ersättning i de fall det är svårt att säkerställa att en skada beror på arbetet. Om det inte kan fastställas att skadan beror på arbetet bör den som är sjukskriven i stället få en engångssumma.

Regeringen bör se till att informationen om förebyggande arbetsskade-försäkring förstärks. Det kan bidra till att fler har kontakt med arbetsplatsen, vilket kan leda till snabbare återgång till arbete på heltid.

Särskilda yttranden

1. Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning, punkt 1 (S, V, MP)

Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Malte Tängmark Roos (MP) och Isabell Mixter (V) anför:

Vid prövningen av rätten till sjukpenning måste det finnas utrymme för Försäkringskassans handläggare att göra individuella bedömningar utifrån den försäkrades situation. Vi befarar att regeringens aviserade uppdrag till Försäkringskassan riskerar att leda till en alltför strikt bedömning i enskilda fall, vilket i sin tur leder till att människor med nedsatt arbetsförmåga blir utan sjukpenning.

För att öka likvärdigheten i bedömningarna behövs praxis och beslutsstöd. De försäkrade behöver snabbare få de insatser som krävs för att öka sin arbetsförmåga. Vi menar att Försäkringskassan bör få i uppdrag att i större utsträckning se till att den försäkrades arbetsgivare tidigt involveras i rehabiliteringsprocessen och tar sitt ansvar för att den försäkrade så snabbt som möjligt på ett hållbart sätt ska kunna återgå i arbete. Denna fråga kommer vi att driva i ett annat sammanhang.

2. Förmånsnivåer i sjukpenningen, punkt 13 (SD)

Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) anför:

Vi avstår från att följa upp vårt förslag om förmånsnivåer i sjukpenningen med hänvisning till pågående arbete. Vi kommer dock att noga följa det fortsatta arbetet med frågan och återkomma med förslag om det finns skäl för det.

3. Rehabilitering, punkt 24 (SD)

Ludvig Aspling (SD), Clara Aranda (SD), Daniel Persson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) anför:

Vi avstår från att följa upp våra förslag om rehabilitering med hänvisning till pågående arbete. Vi kommer dock att noga följa det fortsatta arbetet med frågorna och återkomma med förslag om det finns skäl för det.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2024/25:71 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning.

Följdmotionen

2024/25:3303 av Anders W Jonsson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen bör ses över i enlighet med Riksrevisionens förslag och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:37 av Stina Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att studenter ska inkluderas i socialförsäkringarna och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:425 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell strategi för att stödja och rehabilitera långtidssjukskrivna samt förbättra deras möjligheter att återgå i arbete och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:435 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rehabiliteringens roll i återgången till arbete för långtidssjuka och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:553 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur ett avskaffande av sjuklöneansvaret för företag med upp till tio anställda ska kunna ske och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om nya bestämmelser kring hur SGI-beräkning ska göras för kulturföretagarna och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:726 av Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Arbetskadautredningens förslag för att skapa en mer jämställd arbetsskadeförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:743 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra övergången mellan aktivitetsersättning och sjukersättning så att ingen ska falla mellan stolarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:780 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en samordnande funktion mellan myndigheter i beslut som rör enskilda individer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:849 av Mathias Tegnér och Jennie Nilsson (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om trygghet för företagare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fastställande av sjukpenninggrundande inkomst för egenföretagare med enskild firma och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:856 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om grundläggande trygghet för studerande, inklusive de med funktionsnedsättning, och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör implementera åtgärderna i delbetänkandet Ökad trygghet för studerande som blir sjuka och möjliggöra sjukskrivningar på deltid, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:860 av Sofia Amloh (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:884 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1200 av Niels Paarup-Petersen (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste säkra att socialförsäkringsreglerna för gränspendlare får ökad flexibilitet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i samarbete med regeringarna i de nordiska grannländerna ska utöka möjligheterna till undantag i socialförsäkringsreglerna för gränspendlare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1204 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att låta inkomster som förs till periodiseringsfond ingå i SGI och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas hur inkomsterna ska ingå i SGI och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1241 av Jonathan Svensson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försäkringskassan bör få ett uppdrag att se över hur man kan arbeta för att färre människor ska falla ur sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1244 av Jonathan Svensson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur inkomstbortfallsprincipen kan bevaras över tid och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1246 av Johan Büser och Dzenan Cisić (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om orättvisorna med karensavdragets utformning och om att se över möjligheterna till alternativ finansiering av detsamma och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1328 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka beviskraven för aktivitetsersättning vid förlängd skolgång och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra vilande sjukersättning även vid deltidstudier och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1333 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att avskaffa åldersgränsen för att få merkostnadsersättning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att arbetshjälpmedel ska kunna beviljas oavsett ålder, samt även för politiskt och ideellt arbete, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1402 av Daniel Persson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera reformen merkostnadsersättning för vuxna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att justera den övre åldersgränsen för merkostnadsersättning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att avskaffa DFA-kedjan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och återkomma med förslag på hur alla merkostnader som beror på en funktionsnedsättning ska ersättas i enlighet med principen krona för krona, samt att taket bör tas bort, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda regelförenklingar för att påskynda beslut i ansökan om ersättning för merkostnad och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa bredare vård av närstående och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda borttagande av kravet livshotande tillstånd och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att omvandla närståendepenning till en sorgepeng och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1403 av Clara Aranda m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en parlamentarisk kommitté och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kvaliteten i utredningsarbetet inom Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skräddarsy sjukskrivningsgraden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibel sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att slå samman myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett mer automatiserat system mellan myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att tillsätta en utredning för att följa upp Socialstyrelsens arbete med att utveckla det försäkringsmedicinska beslutsstödet till ett bredare och mer fördjupat kunskapsstöd vid sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behov av ytterligare åtgärder för att säkerställa patientsäkerheten när det gäller digitala läkarbesök och hyrläkare i sjukskrivningsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att öka kunskaperna gällande effektfulla rehabiliteringsinsatser för personer sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över åtgärder för att utveckla effektfulla rehabiliteringsinsatser för personer som är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i sitt arbete särskilt bör beakta behovet av insatser för att stärka kvinnors psykiska hälsa och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utveckla arbetet med kunskapshöjande insatser för att uppnå en ökad medvetenhet gällande tidiga tecken på psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över strukturer där tidiga risktecken på psykisk ohälsa kan hanteras med snabba åtgärder, som en del av ett systematiskt proaktivt arbete, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att inkludera ett suicidpreventivt fokus i det fortsatta arbetet med sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör beakta behovet av en översyn och analys av Försäkringskassans förändringsarbete med särskilt fokus på sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga möjligheten att implementera krav på medicinska suicidriskbedömningar i det försäkringsmedicinska beslutsstödet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör beakta behovet av att rikta in det samlade nationella arbetet med suicidprevention på sjukförsäkringens problemområden och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för behovsanpassad myndighetskommunikation genom att uppdra åt berörda myndigheter att se över sin kommunikation med målgruppen och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka behovet av ytterligare åtgärder för att säkerställa rättssäkra bedömningar och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att införa en ny modell med preventionersättning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga stärkta möjligheter till rehabiliteringsplan och rehabiliteringsersättning och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett utökat stöd vid omställning och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder för att skapa bättre möjligheter för personer med sjuk- och aktivitetsersättning att arbeta ideellt och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om incitament att återgå i arbete och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utarbeta ett mer flexibelt system för den som vill prova på att arbeta med partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast behöver påbörja arbetet med att förändra bedömningen av rätten till sjukersättning och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studier som rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast behöver påbörja arbetet med att förändra bedömningen av rätten till aktivitetsersättning och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att förlänga provotiden för studier och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att införa partiellt vilandeförklarad aktivitetsersättning under tid med studier och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1469 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda det sociala trygghetssystemet för egenföretagare och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att låta egenföretagare efter 55 års ålder fritt ändra karenstid i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1508 av Louise Thunström (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör agera för att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1512 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förstärka och utveckla samordningsförbundens verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1553 av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera sjukförsäkringssystemet genom att slopa de fasta ersättningsstegen och införa en personanpassad procentsats för sjukersättning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1580 av Karin Sundin (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa tydligare krav på offentliga arbetsgivare och offentligt upphandlade företag gällande kartläggning av sjukskrivningar och åtgärdsplan och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1706 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändringar i reglerna för sjuk- och aktivitetsersättning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge relevanta myndigheter uppdrag att stödja omställning och rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre rehabilitering för långtidssjuka och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stipendier för konstnärliga utövare ska räknas som överhoppningsbar tid och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gå vidare med förslagen om att statliga konstnärspolitiska stipendier ska få räknas som sjukpenninggrundande inkomst och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gå vidare med förslagen om beräkning av SGI baserat på historiska inkomster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1777 av Åsa Hartzell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa fler nivåer av deltidssjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1847 av Gunilla Svantorp och Hanna Westerén (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en mer rättvis hantering av dem som arbetar i yrken där man inte kan välja att jobba hemifrån vid sjukdom och som i dag straffas med löneavdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1906 av Isabell Mixter m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en kriskommission och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att ta fram ett syfte för

- sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen med lydelsen ”att individen ska återfå arbetsförmåga och därmed kunna återgå i, eller kunna söka, arbete samt säkerställas ekonomisk trygghet under processen” och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att avskaffa karensavdraget och att staten står för kostnaden och tillkännager detta för regeringen.
 5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur ett system med sorgepeng skulle kunna införas i Sverige med inspiration från det norska och danska systemet och tillkännager detta för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på mer flexibla regler avseende den möjliga omfattningen av en sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att kravet för att beviljas sjukersättning bör baseras på de treårsperioder som löper mellan att rätten till ersättning prövas och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsmarknadsbegreppet i sjuk- och aktivitetsersättningen bör ändras till det som används vid prövning av rätt till sjukpenning och tillkännager detta för regeringen.
 9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra sjuk- och aktivitetsersättningen utifrån förslagen i SOU 2021:69 och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur trygghetspensionen kan utökas så att fler av dem som slitit ut sig på jobbet omfattas och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag baserade på betänkandet En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69) och tillkännager detta för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Försäkringskassan i uppgift att, inom ramen för sitt ansvar i 30 kap. SFB, bistå försäkrade som är i behov av stöd i kontakter med andra aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen i enlighet med betänkandet Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur hälso- och sjukvårdens lämnande av medicinska uppgifter inom ramen för sjukskrivnings- och

- rehabiliteringsprocessen kan underlättas och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa rehabiliteringskedjan till förmån för en återgång till steg-för-steg-modellen med nödvändiga ändringar och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om förändringar i sjukförsäkringen som gör det möjligt att bedöma arbetsförmågan hos den försäkrade utifrån dennes befintliga skick och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra systemet med sjukpenninggrundande inkomst utifrån förslagen i Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) och tillkännager detta för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka rätten till rättshjälp och tillkännager detta för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över konsekvenserna av propositionen Snabbare och enklare verkställighet av myndighetsbeslut (2021/22:206) och återkomma med förslag om hur de problem som uppstått kan åtgärdas och tillkännager detta för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om utvidgad rätt till studier under rehabiliteringen och tillkännager detta för regeringen.
 22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur återgången till arbete efter sjukskrivning kan underlättas genom anställningar med statligt stöd och tillkännager detta för regeringen.
 23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka arbetsgivarnas drivkrafter att hålla sjukfrånvaron nere och tillkännager detta för regeringen.
 24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag utifrån ISF:s granskning och tillkännager detta för regeringen.
 25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka arbetsgivarens skyldighet att konsultera en expertresurs vid återgång i arbete genom reglering i 30 kap. 6 § SFB enligt betänkandet Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24) och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att ändra Försäkringskassans samordningsansvar till en samordningsskyldighet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att behandlande läkares bedömningar och läkarintyg från denne ska uppvärderas och att samordningen mellan sjukvården och Försäkringskassan ska förstärkas och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med åtgärder som säkerställer att Försäkringskassan har de resurser som myndigheten behöver och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att indexera tak och ersättningsnivåer i socialförsäkringen enligt beskrivningen i motionen fr.o.m. 2027 och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att höjd garantinivå i sjuk- och aktivitetsersättningen inte ska leda till höjda kommunala avgifter för den enskilde och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1926 av Isabell Mixter m.fl. (V):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag baserat på modellen i slutbetänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) för att anpassa skyddet för SGI till företagare och studerande och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1930 av Tony Haddou m.fl. (V):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som förbättrar levnadsstandarden för utlänningar med tillfälligt skydd som är under 20 år och över 66 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1973 av Ann-Sofie Alm (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter och förutsättningar för ett uppdrag till Försäkringskassan att direkt inleda stöd till anhöriga vid suicid och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2124 av Sanna Backeskog m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av sjukpenningen för den som är arbetslös och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2186 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2348 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2386 av Magnus Persson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga förordningen (1991:1046) om bidrag till arbetshjälpmedel och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2440 av Denis Begic m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över karensavdraget i syfte att avveckla karensavdraget permanent och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2454 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att avskaffa orättvisan i karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2461 av Hans Eklind (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett fullständigt och obegränsat ekonomiskt arbetsgivaransvar hos det offentliga för sina anställda, kombinerat med att de sociala avgifterna för anställda hos statliga, landstingskommunala och kommunala arbetsgivare som avser ekonomisk trygghet vid sjukdom tas bort och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera karensavdraget för att öka rättvisan för alla som inte kan jobba hemifrån och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2589 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva förutsättningarna för att skönstaxerade inkomster inte ska ge rätt till förmåner från välfärdssystemen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2616 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att möjliggöra att ekonomiskt stöd från Försäkringskassan under rubriken "Vård av nära anhörig" även ska innefatta en anhörig som är sjuk i beroende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2617 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra de sociala skyddsnäten för människor med olika sysselsättningsformer, såsom kombinatorer, gigarbetare och enskilda firmor, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2638 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i sjukpenningregelverket ska förtydligas att en nyförlöst inte ska anses vara frisk om en icke nyförlöst person hade ansetts vara sjuk med motsvarande symtom och arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2640 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa all beredning av förslagen i SOU 2023:23 samt placera dessa i en byrålåda för att samla damm och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för bättre och snabbare rehabilitering med långsiktigt tillfrisknande för den sjukskrivne i fokus och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga ihop arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och

försörjningsstödet till ett sömlöst trygghetssystem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2644 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga fram en proposition på de förslag som lagts fram i SOU 2023:53 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöver detta ge Försäkringskassan i uppdrag att begära in inkomstuppgifter och pröva livränteunderlaget årligen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en maxgräns på tolv månader för den summa som en mottagare av livränta kan bli återbetalningsskyldig till följd av utebliven omprövning av livränteunderlaget och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2841 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar och möjligheter hur ett system liknande vård av barn skulle kunna se ut för möjligheten att vårda sjuk förälder och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2948 av Jonny Cato m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över kvinnors sjukskrivningar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en person som har ett uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd som massflykting och i övrigt uppfyller kraven för folkbokföring ska anses bosatt här enligt socialförsäkringsbalken och ha rätt till bosättningsbaserade förmåner samt insatser enligt lagen om stöd och service, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till kvalificering in i delar av socialförsäkringssystemen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka kontrollen av A1-intygen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för kommuner och regioner med anledning av förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa fusket och införa ett tydligare ansvar i arbetet med att förebygga välfärdsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3026 av Anders Ygeman m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrade regelverk i sjuk- och aktivitetsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av hur drivkrafterna för arbetsgivare att arbeta förebyggande kan öka och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsgivarens ansvar för att ta fram en plan för att snabbt få tillbaka sjukskrivna medarbetare i arbete och förstärka möjligheterna till rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samma arbetsmarknadsbegrepp ska användas vid prövning av rätt till sjuk- och aktivitetsersättning som vid prövning av rätten till sjukpenning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att knyta nivån i sjuk- och aktivitetsersättningen till löneutvecklingen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort orättvisan med karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett bättre regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer förutsägbar och likvärdig arbetsskadeförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjd sjukpenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall samt boendetillägg och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa fusket och införa ett tydligare ansvar för att förebygga välfärdsbrott och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påskynda arbetet med att använda artificiell intelligens (AI) vid handläggningen av socialförsäkringsärenden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återupprätta en god styrning av Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3028 av Anders Ygeman m.fl. (S):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa fusket och införa ett tydligare ansvar för att förebygga välfärdsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3039 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda effekterna av att slopa karensavdraget i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om steglösa nivåer i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stopp för att slås ut på grund av försenad rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna rehabilitering genom förändrad rehabiliteringstrappa och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vidgad rätt till aktivitets- och sjukersättning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja nivån i sjuk- och aktivitetsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sjukförsäkring för alla, även kulturarbetare, studenter, egenföretagare och gigarbetare, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel vilande ersättning för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter till ideellt arbete och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda SGI vid sanktioner från Arbetsförmedlingen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa preventionersättning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3055 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inte ska gå vidare med förslagen i En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26) och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3068 av Mats Berglund m.fl. (MP):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst så att den kan beräknas på historiska inkomster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av jämställd sjukförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsskadeförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att remissbehandla SGI-utredningen och fortsätta det påbörjade arbetet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3158 av Martina Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med kompletterande åtgärder för att komma till rätta med de ökande sjuktalen som framför allt drabbar kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en samhällslön för dem som aldrig någonsin kommer att vara aktuella för ett lönearbete, på grund av svåra fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, bör utredas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt Försäkringskassan att genomföra en informationskampanj om förebyggande sjukpenning för att minska sjukskrivningarna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör presentera en handlingsplan för att åtgärda den ojämställda sjukskrivning som gäller mellan kvinnor och män och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag om flexibla förmånsnivåer i sjukpenningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra Försäkringskassans samordningsansvar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av tidiga avstämningsmöten och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en fristående funktion inom Försäkringskassan för de försäkringsmedicinska rådgivarna och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rekommendation om en kortare första sjukskrivningstid och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka möjligheterna till flexibel återgång i arbete och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att processen från sjukskrivning till arbete måste tydliggöras mellan alla inblandade parter och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över styrningen av statliga arbetsgivare för att säkerställa att de lever upp till sina ansvarsområden i rehabiliteringsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över kraven och instruktionerna till arbetsgivare gällande upprättande av plan för återgång i arbete och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det arbetslivsinriktade rehabiliteringsstödet bör begränsas till små och medelstora arbetsgivare, samtidigt som det totala stöd som varje arbetsgivare kan ta emot utökas, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rehabiliteringskedjan med tydliga tidsramar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör tillsätta en utredning för att återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör lägga fram förslag om att avskaffa åldersgränsen för när företagare kan ändra antalet karensdagar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av tydliga åtgärder för att möjliggöra för personer med

- funktionsnedsättning att driva företag och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över sjuk- och aktivitetsersättningen så att fler får hjälp att komma i arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning att studera med bibehållna ersättningar och tillkännager detta för regeringen.
 23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra och förstärka statens engagemang inom ramen för samordningsförbunden och tillkännager detta för regeringen.
 24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Inspektionen för socialförsäkringen bör få i uppdrag att utvärdera hur kunskap och erfarenheter från samordningsförbunden tas till vara, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genussäkra arbetsskadeförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att instifta ett arbetsmedicinskt råd inom arbetsskadeförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ersättningen i fall då det är svårt att säkerställa att en skada beror på arbetsplatsen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka informationen kring förebyggande arbetsskadeförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
 45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över den del av konstruktionen i sjukförsäkringen som gäller taket i absolut belopp när en arbetslös blir sjukskriven och tillkännager detta för regeringen.
 46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till ekonomisk trygghet vid sorg efter en nära anhörigs bortgång och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3165 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den ekonomiska tryggheten och socialförsäkringsskyddet för elitidrottare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3167 av Anders Ådahl m.fl. (C):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att låta studenter som är deltidssjukskrivna få studiebidrag och studielån på deltid och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3175 av Bo Broman (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att avskaffa arbetsgivarnas finansieringsansvar för de första sjukdagarna och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3217 av Amanda Lind m.fl. (MP):

100. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra deltidssjukskrivning, inte endast vid undantagsfall, för studenter och tillkännager detta för regeringen.